

28

ΝΕΑ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

ΒΑΥΡΑΚΤΑΡ
ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ

Η ΑΘΗΝΑ ΣΚΛΗΡΑΙΝΕΙ
ΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ
ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ

- Η νέα τακτική της Άγκυρας
- Γιατί Λήμνος, Σαμοθράκη και Καστελλόριζο έχουν ιδιαίτερη σημασία
- Από τις μηδενικές παραβιάσεις στην επιστροφή της έντασης
- Αυτή είναι η πραγματική πρόκληση των επόμενων μηνών.

ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ:
7 ΧΡΟΝΙΑ
ΧΩΡΙΣ
ΑΝΤΙΠΑΛΟ²

Ο Μητσοτάκης διατηρεί ένα πολιτικό πλεονέκτημα που δύσκολα αμφισβητείται

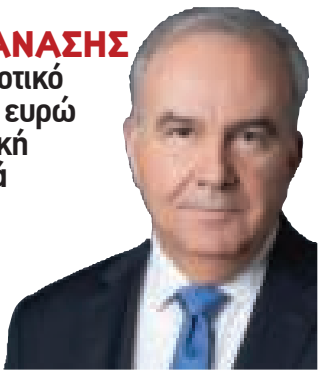
6

ΚΙΜΠΕΡΙ ΓΚΙΛΦΟΪΛ
ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ
ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ
ΗΠΑ-ΕΛΛΑΔΑΣ

⁵
Έρχεται στην Αθήνα ο Μάρκο Ρούμπιο

¹⁴

Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ
Νέο χρηματοδοτικό σχέδιο 23 δισ. ευρώ για την ελληνική οικονομία μετά το Ταμείο Ανάκαμψης

⁹

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ
Κάθετος Διάδρομος - Η Ελλάδα γίνεται ενεργειακή πύλη προς τα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη

ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ
«Το ΑΕΝΑΟΝ γίνεται πράξη. Η πόλη ξανά στη θάλασσα»
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΠΑΡΑΚΤΙΟ ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

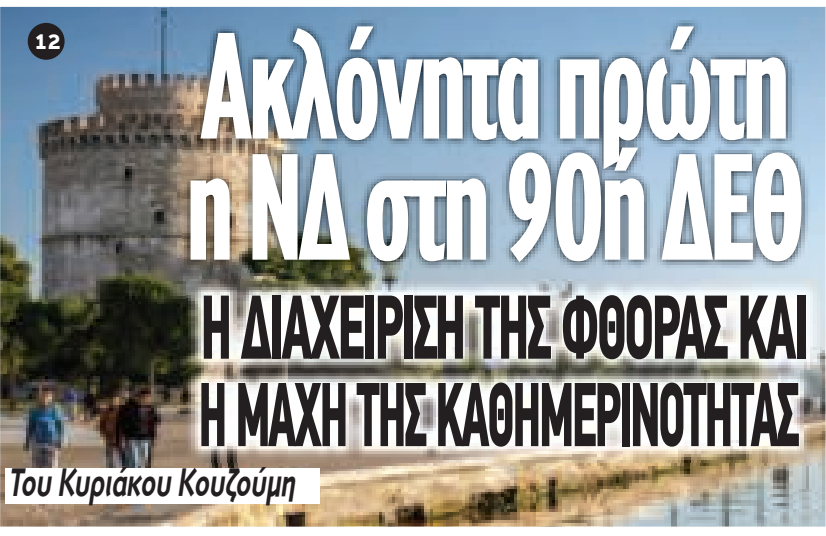
²⁰

«Η ενεργειακή κρίση μπορεί επιτέλους να ρίξει το καθεστώς»
Πώς επηρεάζονται οι τιμές της βενζίνης στην Ελλάδα
Του Σωτήρη Σκουλούδη¹⁰

Αποκαλυπτική συνέντευξη μέλους της ιρανικής αντίστασης

¹²

Ακλόνητα πρώτη η ΝΔ στη 90ή ΔΕΘ
Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΦΘΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ
Του Κυριάκου Κουζούμη

¹⁸

ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Η αρχιτεκτονική της Δημόσιας Υγείας με τον Άδωνι Γεωργιάδη στο τιμόνι. Οι δεσμεύσεις, τα πεπραγμένα και τα ανοιχτά στοιχεία

⁸

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ
“Η φιλία και η στρατηγική συνεργασία Ελλάδας & ΗΠΑ είναι στενή, διαρκής και ουσιαστική”

ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: 7 ΧΡΟΝΙΑ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΠΑΛΟ

Επτά χρόνια στην εξουσία είναι πολλά. Αρκετά για να φθείρουν μια κυβέρνηση, να συσσωρεύσουν λάθη και καθυστερήσεις, να δοκιμάσουν σχέσεις εμπιστοσύνης και να γεννήσουν κοινωνική δυσαρέσκεια. Κι όμως, έπειτα από επτά χρόνια πρωθυπουργίας, ο Κυριάκος Μητσοτάκης διατηρεί ένα πολιτικό πλεονέκτημα που δύσκολα αμφισβητείται: απέναντί του υπάρχει αντιπολίτευση, αλλά δεν έχει ακόμη διαμορφωθεί ένας πειστικός αντίπαλος εξουσίας.

Εδώ βρίσκεται η ουσία της σημερινής πολιτικής συγκυρίας.

Στις εκλογές οι πολίτες δεν αποφασίζουν μόνο ποιον θέλουν να τιμωρήσουν ή να απομακρύνουν. Αποφασίζουν και σε ποιον θα παραδώσουν τη διακυβέρνηση της χώρας. Ποιος διαθέτει σχέδιο, εμπειρία, στελέχη και την ικανότητα να παίρνει αποφάσεις όταν οι συνθήκες δυσκολεύουν.

Σε αυτό το πεδίο ο Μητσοτάκης εξακολουθεί να έχει σαφές προβάδισμα.

Η Νέα Δημοκρατία έχει συγκεκριμένο υποψήφιο πρωθυπουργό, κυβερνητική εμπειρία και αναγνωρίσιμη πολιτική κατεύθυνση. Μπορεί κανείς να συμφωνεί ή να διαφωνεί μαζί της, να κρίνει αυστηρά τις αστοχίες της και να απαιτεί περισσότερα. Γνωρίζει, όμως, ποιος ζητά την ψήφο του και τι προτείνει για την επόμενη ημέρα.

Κυρίως, υπάρχει ένα κυβερνητικό αποτύπωμα που δεν μπορεί να απουσιάζει από οποιαδήποτε σοβαρή αποτίμηση αυτής της επταετίας.

Στην Υγεία βρίσκεται σε εξέλιξη μια ευρεία

προσπάθεια αναβάθμισης του ΕΣΥ, από τα νοσοκομεία και τα Κέντρα Υγείας μέχρι την πρόληψη και τις νέες υπηρεσίες προς τον πολίτη. Τα προβλήματα παραμένουν και σε αρκετές περιπτώσεις είναι σοβαρά. Η εικόνα, όμως, ενός συστήματος που επί δεκαετίες κουβαλούσε τις ίδιες παθογένειες αρχίζει να αλλάζει.

Στην άμυνα και την εθνική ασφάλεια η μεταβολή είναι ακόμη πιο ευδιάκριτη. Η Ελλάδα έχει επενδύσει στην ανανέωση και στον εκσυγχρονισμό των Ενόπλων Δυνάμεων, ενισχύοντας την αποτρεπτική της ισχύ σε μια εποχή κατά την οποία ο πόλεμος επέστρεψε στην Ευρώπη και η ασφάλεια βρίσκεται ξανά στον πυρήνα της διεθνούς πολιτικής.

Παράλληλα, οι στρατηγικές σχέσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Γαλλία και το Ισραήλ, μαζί με ένα ευρύτερο πλέγμα ευρωπαϊκών και περιφερειακών συνεργασιών, έχουν ενισχύσει τη θέση της Ελλάδας σε μια περιοχή όπου οι ισορροπίες μεταβάλλονται διαρκώς.

Η χώρα είναι σήμερα περισσότερο παρούσα εκεί όπου λαμβάνονται κρίσιμες αποφάσεις για την ασφάλεια, την ενέργεια και τη γεω-

πολιτική της ευρύτερης περιοχής.

Ξεχωριστό κεφάλαιο αποτελεί η ναυτιλία. Η παγκόσμια ισχύς της ελληνικής ναυτιλίας ασφαλώς δεν δημιουργήθηκε μέσα σε επτά χρόνια. Χτίστηκε από γενιές Ελλήνων ναυτικών και επιχειρηματιών και αποτελεί διαχρονικό εθνικό κεφάλαιο. Η υποχρέωση κάθε κυβέρνησης είναι να το προστατεύει και να δημιουργεί τις συνθήκες ώστε να παραμένει ανταγωνιστικό.

Ο ελληνόκτητος στόλος αριθμεί περίπου 5.800 πλοία και αντιπροσωπεύει το 19,1% της παγκόσμιας χωρητικότητας. Δεν πρόκειται απλώς για ένα εντυπωσιακό οικονομικό μέγεθος. Πρόκειται για εθνική ισχύ. Γι' αυτό η ανταγωνιστικότητα της ναυτιλίας, τα λιμάνια, η ναυτική εκπαίδευση και η επιστροφή των νέων στο ναυτικό επάγγελμα πρέπει να παραμείνουν σταθερά ψηλά στην ατζέντα.

Στην οικονομία, το Ταμείο Ανάκαμψης έδωσε στην Ελλάδα μια ευκαιρία που δύσκολα θα επαναληφθεί. Το «Ελλάδα 2.0», με πόρους 35,95 δισ. ευρώ, χρηματοδότησε επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις σε υποδομές, ψηφιακό μετασχηματισμό, ενέργεια, Υγεία και κρίσιμους τομείς της οικονομίας.

Τώρα, όμως, που αυτός ο κύκλος πλησιάζει προς την ολοκλήρωσή του, το ερώτημα αλλάζει. Δεν είναι πλέον πόσα δισεκατομμύρια μπήκαν στην οικονομία. Είναι πόσο από αυτή την πρόοδο έφτασε τελικά στην καθημερινή ζωή. Και εδώ αρχίζει η δυσκολότερη μάχη για την κυβέρνηση.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΑΧΗ ΕΙΝΑΙ ΠΛΕΟΝ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ

Η εικόνα μιας χώρας που ενισχύεται αμυντικά, προσελκύει επενδύσεις και αναβαθμίζει τη διεθνή της θέση έχει σημασία. Δεν αρκεί, όμως, στον πολίτη που βλέπει το κόστος ζωής να απορροφά σημαντικό μέρος του εισοδήματός του. Η ακρίβεια, το στεγαστικό, η πίεση στη μικρομεσαία επιχείρηση και το δημογραφικό είναι ίσως το δυσκολότερο ανοιχτό μέτωπο της κυβέρνησης. Και δεν πρόκειται για τέσσερα άσχετα μεταξύ τους προβλήματα. Ο νέος που δυσκολεύεται να νοικιάσει ένα αξιοπρεπές σπίτι αναβάλλει την ανεξαρτητοποίησή του. Ένα ζευγάρι που βλέπει το εισόδημά του να εξανεμίζεται από το κόστος ζωής σκέφτεται διαφορετικά την απόφαση για ένα δεύτερο ή τρίτο παιδί. Ο μικρός επιχειρηματίας που πληρώνει ακριβότερη ενέργεια, χρηματοδότηση και λειτουργικά έξοδα περιορίζει τις επενδύσεις και τις προσλήψεις του.

Στο τέλος όλα συναντώνται στο ίδιο σημείο: στην ασφάλεια που αισθάνεται μια οικογένεια για το αύριο. Είναι θετικό ότι ο ίδιος ο πρωθυπουργός έχει τοποθετήσει αυτά τα ζητήματα στην πρώτη γραμμή. Γνωρίζει ότι η επόμενη μάχη δεν θα κριθεί μόνο στους μεγάλους δείκτες της οικονομίας, αλλά στο εισόδημα, στη στέγη, στην οικογένεια και στην πραγματική αγορά. Εκεί, άλλωστε, βρίσκεται και ένα ακροατήριο που η Νέα Δημοκρατία δεν έχει την πολυτέλεια να θεωρεί δεδομένο.

ΟΙ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΟΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΙΣΘΑΝΘΟΥΝ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Για να μην κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας, η μικρή και μεσαία επιχείρηση είναι η ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας και ένας χώρος με ιστορικά ισχυρούς δεσμούς με τη Νέα Δημοκρατία. Αυτός ο κόσμος πέρασε τα πάνδεινα για σχεδόν δεκαπέντε χρόνια: οικονομική κρίση, υπερφορολόγηση, capital controls, πανδημία, ενεργειακή κρίση, πληθωρισμό, ακριβότερο χρήμα και διαρκή αύξηση του λειτουργικού κόστους. Άντεξε σε μεγάλο βαθμό επειδή έβαλε πλάτη ο ίδιος. Τώρα πρέπει να αισθανθεί ότι η ανάπτυξη αφορά και τον ίδιο. Όχι μόνο στις εκθέσεις και στους δείκτες, αλλά στο ταμείο της επιχείρησης, στο διαθέσιμο εισόδημα και στη δυνατότητα να επενδύσει χωρίς να φοβάται το επόμενο έξοδο. Χρειάζεται καλύτερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση, λιγότερη γραφειοκρατία, μικρότερα βάρη όπου το επιτρέπουν τα δημόσια οικονομικά και ένα σταθερό περιβάλλον που θα επιτρέπει στον επαγγελματία να σχεδιάζει σε βάθος χρόνου. Το ίδιο ισχύει για τη στέγη και το δημογραφικό. Δεν υπάρχει σοβαρή δημογραφική πολιτική χωρίς προσιτή κατοικία, αξιοπρεπές εισόδημα και μια στοιχειώδη βεβαιότητα ότι η δημιουργία οικογένειας δεν θα μετατραπεί σε οικονομική δοκιμασία. Ο Μητσοτάκης έχει αντιληφθεί το πρόβλημα. Τώρα πρέπει να κερδίσει και το στοίχημα της εφαρμογής.

Να μεταφέρει την πρόοδο από τους αριθμούς στην τσέπη, από τις επενδύσεις στην καθημερινότητα και από την ανάπτυξη στην αίσθηση ασφάλειας της οικογένειας. Αν το πετύχει, θα έχει απαντήσει στο δυσκολότερο ίσως πολιτικό ερώτημα της επόμενης περιόδου. Αν όχι, αυτό θα είναι το πεδίο πάνω στο οποίο η αντιπολίτευση θα επιχειρήσει να οικοδομήσει τη δική της πρόταση. Και εδώ φτάνουμε στο δεύτερο μισό της πολιτικής εξίσωσης.

ΤΟ «ΝΑ ΦΥΓΕΙ Ο ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ» ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η κυβερνητική φθορά υπάρχει. Η δυσανεκία επίσης. Λάθη έχουν γίνει και ο πολίτης έχει κάθε δικαίωμα να ζητά περισσότερα. Ο Μητσοτάκης θα κριθεί γι' αυτά. Και πρέπει να κριθεί. Μόνο που οι εκλογές δεν είναι δημοψήφισμα πάνω σε μια κυβέρνηση. Είναι επιλογή της επόμενης. Εκεί βρίσκεται σήμερα το πρόβλημα της αντιπολίτευσης. Το «να φύγει ο Μητσοτάκης» μπορεί να είναι σύνθημα, να εκφράζει θυμό και να συσπειρώνει δυσαρεστημένους πολίτες. Δεν απαντά, όμως, στο βασικό ερώτημα:

Ποιος θα κυβερνήσει την επόμενη ημέρα;

Με ποιο πρόγραμμα, με ποια ομάδα, με ποιες συμμαχίες και με ποια οικονομική πολιτική; Ποια θα είναι η θέση του για την άμυνα, την Ευρώπη, τις διεθνείς σχέσεις, τις επενδύσεις και την ενέργεια; Κυρίως, ποιος μπορεί σήμερα να κοιτάξει τον πολίτη και να τον πείσει ότι είναι έτοιμος να αναλάβει τη χώρα; Μέχρι στιγμής αυτή η απάντηση δεν έχει δοθεί με τρόπο που να αλλάζει τους πολιτικούς συσχετισμούς.

Κόμματα μπορεί να συναντηθούν στην αντίθεσή τους προς έναν πρωθυπουργό. Πολύ δυσκολότερα συναντώνται σε ένα κοινό σχέδιο για την επόμενη ημέρα. Η διαμαρτυρία κερδίζει ψήφους. Η διακυβέρνηση απαιτεί σχέδιο, συνοχή και ευθύνη.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΑΡΑΔΟΘΕΙ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΜΑΓΟΥΣ

Όχι σε μια εποχή πολέμων, γεωπολιτικών ανατροπών και οικονομικής αβεβαιότητας. Όχι όταν η Ευρώπη επανεξοπλίζεται και αναζητά τη θέση της σε έναν κόσμο που αλλάζει. Όχι όταν οι μεγάλες δυνάμεις επαναχαράσσουν συμμαχίες, αγορές και ζώνες επιρροής. Αυτό δεν αποτελεί λευκή επιταγή προς τον Κυριάκο Μητσοτάκη.

Κάθε άλλο. Μετά από επτά χρόνια, δεν μπορεί να ζητήσει την εμπιστοσύνη των πολιτών μόνο επειδή οι απέναντι δεν έχουν πείσει. Πρέπει ο ίδιος να αποδείξει ότι μπορεί να διορθώσει όσα δεν πήγαν καλά και να ολοκληρώσει όσα έμειναν στη μέση. Το βάρος πέφτει πλέον λιγότερο στην υπενθύμιση του χθες και περισσότερο στην πρόταση για το αύριο. Απέναντι υπάρχουν φιλοδοξίες, παλιές και νέες. Κάποιοι αναζητούν μια δεύτερη ευκαιρία και κάποιοι περιμένουν την πρώτη. Όλοι δικαιούνται να τη διεκδικούν. Το ζήτημα είναι αν μπορούν να πείσουν ότι είναι έτοιμοι να κυβερνήσουν. Γιατί στην πολιτική άλλο είναι να διεκδικείς την εξουσία και άλλο να εμπνέεις την εμπιστοσύνη ότι μπορείς να τη διαχειριστείς. Επτά χρόνια μετά, ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει απέναντί του πολλούς πολιτικούς αντιπάλους. Αντίπαλο εξουσίας, όμως, ακόμη όχι.

Του Κυριάκου Κουζούμη

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

Διπλωματικός μαραθώνιος της Κίμπερλι Γκίλφοϊλ

Οι συναντήσεις με το Υπουργικό Συμβούλιο, η ατζέντα της ασφάλειας και η ανακοίνωση για την άφιξη του Μάρκο Ρούμπιο - Σε τροχιά διαρκούς εμβάθυνσης οι ελληνοαμερικανικές σχέσεις

Σε μία εξαιρετικά πυκνή από διπλωματικές εξελίξεις εβδομάδα, η Αθήνα βρέθηκε στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής. Η Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών στην Ελλάδα, Κίμπερλι Γκίλφοϊλ, πραγματοποίησε σειρά επαφών υψηλού επιπέδου με κορυφαία στελέχη της ελληνικής κυβέρνησης, αλλά και με εκπροσώπους θεσμικών φορέων της ομογένειας. Ο κύκλος των συναντήσεων επιβεβαίωσε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο το υψηλό επίπεδο στο οποίο βρίσκονται σήμερα οι διμερείς σχέσεις Ελλάδας και ΗΠΑ, αναδεικνύοντας παράλληλα την κοινή βούληση των δύο πλευρών για περαιτέρω διεύρυνση της στρατηγικής τους εταιρικής σχέσης σε μια σειρά από κρίσιμους τομείς.

Η διπλωματική ατζέντα της εβδομάδας χαρακτηρίστηκε από ευρύτητα θεμάτων, καλύπτοντας από την αμυντική θωράκιση και την περιφερειακή ασφάλεια, μέχρι την ενεργειακή διπλωματία, τη ναυτιλία, την οικονομική ανάπτυξη, καθώς και τους πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς δεσμούς που ενώνουν τους δύο λαούς.

Στο επίκεντρο η εξωτερική πολιτική

Κεντρικό σταθμό στις επαφές της Αμερικανίδας διπλωμάτη αποτελεί η συνάντησή της με τον Υπουργό Εξωτερικών, Γιώργο Γεραπετρίτη. Κατά τη διάρκεια της συνομιλίας τους, η κ. Γκίλφοϊλ επαναβεβαίωσε το ιδιαίτερο βάθος και το εύρος που διέπει τις σχέσεις των δύο κρατών, σημειώνοντας χαρακτηριστικά πως οι δεσμοί μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Ελλάδας είναι σήμερα ισχυρότεροι από ποτέ και συνεχίζουν να ενισχύονται σε καθημερινή βάση.

Οι δύο πλευρές εξέτασαν το πλήρες φάσμα των διμερών σχέσεων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της περιφερειακής σταθερότητας. Η Αθήνα και η Ουάσινγκτον συνομολογούν ότι η νοτιοανατολική Μεσόγειος αποτελεί μια περιοχή ζωτικής σημασίας, στην οποία η Ελλάδα διαδραματίζει ρόλο αναντικατάστατου πυλώνα ασφάλειας.

Παράλληλα, συζητήθηκαν οι προοπτικές επέκτασης του διμερούς εμπορίου, η ενίσχυση των οικονομικών ευκαιριών για επιχειρήσεις και από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού, καθώς και η περαιτέρω εμβάθυνση των εκπαιδευτικών και πολιτιστικών ανταλλαγών.

Οικονομική συνεργασία και αναπτυξιακές προτεραιότητες

Ιδιαίτερα σημαντική για την οικονομική διάσταση των ελληνοαμερικανικών σχέσεων ήταν και η συνάντηση της Πρόσβευς Κίμπερλι Γκίλφο-

ϊλ με τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, Κωστή Χατζηδάκη. Στη συνάντηση συμμετείχε επίσης η Υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ για Πολιτικές Υποθέσεις, Άλισον Χούκερ, η οποία πραγματοποιεί σειρά επαφών στην ελληνική πρωτεύουσα.

Η συζήτηση επικεντρώθηκε στις προοπτικές ενίσχυσης των διμερών οικονομικών δεσμών και στην προσέλκυση νέων επενδύσεων. Εξετάστηκαν διεξοδικά οι ευκαιρίες για την επέκταση της οικονομικής συνεργασίας, με στόχο την προώθηση κοινών προτεραιοτήτων που υποστηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ευημερία και την ασφάλεια. Όπως τονίστηκε από αμερικανικής πλευράς, οι Ηνωμένες Πολιτείες θεωρούν την Ελλάδα έναν απόλυτα αξιόπιστο σύμμαχο και εταίρο, με τον οποίο μοιράζονται το ίδιο όραμα για μια ευημερούσα και ασφαλή περιοχή.

Διευρυμένος κύκλος επαφών με το Υπουργικό Συμβούλιο

Το εύρος της αμερικανικής διπλωματικής δραστηριότητας αποτυπώθηκε ανάγλυφα στον κύκλο συναντήσεων που είχαν η κ. Γκίλφοϊλ και η κ. Χούκερ με κορυφαία στελέχη του ελληνικού Υπουργικού Συμβουλίου. Ειδικότερα, οι Αμερικανίδες αξιωματούχοι συναντήθηκαν με τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, Νίκο Δένδια. Στο επίκεντρο της συζήτησης βρέθηκαν η αμυντική συνεργασία των δύο χωρών, η εφαρμογή των προβλέψεων της Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας, καθώς και οι προκλήσεις ασφαλείας στην ευρύτερη περιοχή. Η συνάντηση επιβεβαίωσε το υψηλό επίπεδο συντονισμού μεταξύ των ενόπλων δυνάμεων των δύο κρατών. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε συνάντηση με την Υφυπουργό Εξωτερικών, Αλεξάνδρα Πα-

παδοπούλου, όπου συζητήθηκαν ειδικότερα διπλωματικά ζητήματα και ο συντονισμός των δύο χωρών σε διεθνείς οργανισμούς. Στον τομέα της ενέργειας, οι επαφές με τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σταύρο Παπασταύρου, επιβεβαίωσαν τον αναβαθμισμένο ρόλο της Ελλάδας ως ενεργειακού κόμβου για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Συζητήθηκαν έργα υποδομής, η ενεργειακή ασφάλεια και οι προοπτικές αμερικανικών επενδύσεων στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών και του φυσικού αερίου.

Σε θερμό κλίμα η συνάντηση με τον Βασίλη Κικίλια για τη Ναυτιλία

Ξεχωριστή βαρύτητα είχε η συνάντηση της κ. Γκίλφοϊλ και της κ. Χούκερ με τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Βασίλη Κικίλια, η οποία διεξήχθη σε ιδιαίτερα θερμό και εγκάρδιο κλίμα. Η ναυτιλία αποτελεί παραδοσιακά έναν από τους ισχυρότερους πυλώνες της ελληνοαμερικανικής συνεργασίας. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, οι δύο πλευρές εξήραν τη σημασία της ελληνόκτητης ναυτιλίας για το παγκόσμιο εμπόριο και την εφοδιαστική αλυσίδα. Συζητήθηκαν η ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα των λιμενικών υποδομών, η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, καθώς και οι κοινές πρωτοβουλίες για την προστασία των θαλάσσιων δρόμων. Ο κ. Κικίλιας υπογράμμισε ότι η φιλία και η στρατηγική συνεργασία Ελλάδας και ΗΠΑ είναι στενή, διارκής και ουσιαστική, ενώ από την πλευρά της η αμερικανική αντιπροσωπεία επιβεβαίωσε την πρόθεση της Ουάσινγκτον για περαιτέρω εμβάθυνση των σχέσεων στον ναυτιλιακό τομέα.

Ο ρόλος της Ομογένειας και του Αμερικανοελληνικού Ινστιτούτου

Πέραν των κυβερνητικών επαφών, η αμερικανική διπλωματική αντιπροσωπεία έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στη διατήρηση και ενίσχυση των δεσμών με την ελληνοαμερικανική κοινότητα. Στο πλαίσιο αυτό, η Πρέσβης Κίμπερλι Γκίλφοϊλ συναντήθηκε με τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο του Αμερικανοελληνικού Ινστιτούτου (ΑΗΙ), Νικ Λαρυγκάκη. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, ανταλλάχθηκαν απόψεις για τη δυναμική των ελληνοαμερικανικών σχέσεων και τονίστηκε η διαρκής σημασία των δεσμών που διατηρεί η ομογένεια με τη μητέρα πατρίδα. Η κ. Γκίλφοϊλ επεσήμανε ότι το ΑΗΙ και η ελληνοαμερικανική διασπορά διαδραματίζουν ζωτικό και καθοριστικό ρόλο στην ενδυνάμωση των ιστορικών δεσμών μεταξύ των δύο εθνών, λειτουργώντας ως ζωντανή γέφυρα φιλίας, κατανόησης και συνεργασίας.

Έρχεται στην Αθήνα ο Μάρκο Ρούμπιο

Η κορύφωση της αμερικανικής διπλωματικής παρουσίας και η επιβεβαίωση της κομβικής θέσης της Ελλάδας στον σχεδιασμό της Ουάσινγκτον ήρθε με μια είδηση-σταθμό. Κατά την ομιλία της στο 10ο Southeast Europe Energy Forum (SEEF2026) στη Θεσσαλονίκη, η Πρέσβης Κίμπερλι Γκίλφοϊλ προανήγγειλε την επίσημη επίσκεψη του Υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ,

Μάρκο Ρούμπιο, στην Αθήνα μέσα στις επόμενες εβδομάδες.

Η επιλογή του επικεφαλής της αμερικανικής διπλωματίας να επισκεφθεί την ελληνική πρωτεύουσα –σε μια περίοδο με πολλαπλές διεθνείς κρίσεις– υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι ΗΠΑ αντιμετωπίζουν την Ελλάδα ως έναν εξαιρετικά κρίσιμο σύμμαχο και βασικό ενεργειακό εταίρο στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Όπως δήλωσε χαρακτηριστικά η κ. Γκίλφοϊλ, «η ενεργειακή ασφάλεια είναι εθνική ασφάλεια», δίνοντας το περίγραμμα της στρατηγικής που συνδέει την ενέργεια, τις υποδομές και τη σταθερότητα. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκεται η μεταμόρφωση της Ελλάδας από απλό κατανα-

λωτή σε περιφερειακό προμηθευτή ενέργειας. Κομβικό ρόλο σε αυτό παίζει ο Κάθετος Διάδρομος μεταφοράς φυσικού αερίου, η επέκταση του οποίου προς τη Σερβία και τη Βόρεια Μακεδονία ενισχύει τη γεωπολιτική βαρύτητα της χώρας μας και συμβάλλει στη διαφοροποίηση των πηγών τροφοδοσίας των Βαλκανίων, κάνοντας την περιοχή να μην εξαρτάται από «κακόβουλους» παράγοντες. Παράλληλα, το αμερικανικό ενδιαφέρον μετουσιώνεται σε πράξη μέσα από την προμήθεια αμερικανικού υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG), τις επενδυτικές κινήσεις ενεργειακών κολοσσών όπως η ExxonMobil και η Chevron, αλλά και τις υπεράκτιες έρευνες. Στο ίδιο κάδρο εντάσσονται οι αμερικανικές επενδύσεις σε ελληνικά λιμάνια, όπως η χρηματοδότηση

της Development Finance Corporation στο λιμάνι της Ελευσίνας, που αναδεικνύουν τη χώρα σε στρατηγική πύλη εισόδου εμπορίου και ενέργειας για ολόκληρη την ευρωπαϊκή ήπειρο.

Κοινό μέλλον ασφάλειας και ευημερίας

Το συνολικό αποτύπωμα των επαφών της εβδομάδας αναδεικνύει μια εταιρική σχέση που δεν περιορίζεται σε τυπικές διπλωματικές επαφές, αλλά εξελίσσεται σε ένα ουσιαστικό και πολυεπίπεδο πλαίσιο συνεργασίας. Υπό την ηγεσία της αμερικανικής διοίκησης, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ελλάδα συνεχίζουν να εργάζονται από κοινού, προωθώντας τα αμοιβαία συμφέροντά τους και οικοδομώντας ένα ασφαλέστερο, σταθερότερο και πιο ευημερούν μέλλον για τις δύο χώρες και την ευρύτερη περιοχή.

ΚΙΜΠΕΡΛΙ ΓΚΙΛΦΟΪΛ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΗΠΑ-ΕΛΛΑΔΑΣ

Στο 10ο Southeast Europe Energy Forum η Πρέσβης των ΗΠΑ έδωσε έμφαση στην ενεργειακή ασφάλεια και στον κρίσιμο ρόλο του αμερικανικού LNG. Η επέκταση του Κάδету Διαδρόμου ενισχύει τη θέση της Ελλάδας στον ενεργειακό χάρτη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης

Η Θεσσαλονίκη βρέθηκε στο επίκεντρο των ενεργειακών εξελίξεων στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, με την Πρέσβη των Ηνωμένων Πολιτειών στην Ελλάδα, Κίμπερλι Γκίλφοϊλ, να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ενεργειακή ασφάλεια, στις περιφερειακές διασυνδέσεις και στον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Ελλάδα στον νέο ενεργειακό χάρτη της περιοχής.

Στο 10ο Southeast Europe Energy Forum, η Κίμπερλι Γκίλφοϊλ συμμετείχε μαζί με τον Ειδικό Απεσταλμένο των ΗΠΑ για την Ενεργειακή Διασύνδεση, Joshua Volz, και την Επιτετραμ-

μένη της αμερικανικής πρεσβείας στα Σκόπια, Nicole Varnes, σε συζήτηση με επίκεντρο την ενεργειακή ασφάλεια, την περιφερειακή συνεργασία και τις στρατηγικές σχέσεις στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στον κρίσιμο ρόλο του αμερικανικού LNG στη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της Ευρώπης. Πρόκειται για μια συζήτηση που πλέον ξεπερνά τα στενά όρια της ενεργειακής πολιτικής. Η ασφάλεια εφοδιασμού, οι νέες διαδρομές και οι υποδομές αποτελούν βασικά στοιχεία της γεωπολιτικής ισορροπίας στην ευρύτερη περιοχή.

Η Ελλάδα αποκτά μεγαλύτερο ενεργειακό βάρος

Η παρουσία της Κίμπερλι Γκίλφοϊλ στη Θεσσαλονίκη ανέδειξε για ακόμη μία φορά τον ιδιαίτερο ρόλο που αποκτά η Ελλάδα στον ενεργειακό σχεδιασμό της περιοχής. Με την ενέργεια να βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της αμερικανικής διπλωματίας, η γεωγραφική θέση της χώρας, οι υποδομές LNG και οι διασυνδέσεις με τις γειτονικές αγορές ενισχύουν τη δυνατότητά της να λειτουργεί ως ενεργειακή πύλη προς τη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η ημέρα στη Θεσσαλονίκη ολοκληρώθηκε με μια σημαντική εξέλιξη: την υπογραφή Μνημονίου Κατανόησης για την επέκταση του Κάθετου Διαδρόμου προς τη Σερβία και τη Βόρεια Μακεδονία.

Η εξέλιξη αυτή ενισχύει τις δυνατότητες μεταφοράς ενέργειας προς τις αγορές της περιοχής και δημιουργεί περισσότερες εναλλακτικές διαδρομές εφοδιασμού. Για την Ελλάδα, σημαίνει ακόμη μεγαλύτερη συμμετοχή σε ένα δίκτυο που συνδέει τον Νότο με τα Βαλκάνια και την ευρωπαϊκή ενδοχώρα.

Η ενέργεια στον πυρήνα της ελληνοαμερικανικής συνεργασίας

Για την Κίμπερλι Γκίλφοϊλ, η ενέργεια αναδύεται σε ένα από τα κεντρικά πεδία της ελληνοαμερικανικής στρατηγικής συνεργασίας. Η αμερικανική παρουσία στο ενεργειακό πεδίο, το LNG, οι νέες διασυνδέσεις και η ανάπτυξη του Κάθετου Διαδρόμου δημιουργούν ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο η Ελλάδα αποκτά αυξημένη ενεργειακή και γεωπολιτική βαρύτητα. Δεν πρόκειται απλώς για περισσότερες ποσότητες φυσικού αερίου ή για μία ακόμη περιφερειακή συμφωνία. Πρόκειται για τη δημιουργία εναλλακτικών διαδρομών που ενισχύουν την ενεργειακή ασφάλεια και μειώνουν την εξάρτηση της ευρύτερης περιοχής από μία μόνο πηγή ή κατεύθυνση εφοδιασμού. Και σε αυτόν τον σχεδιασμό η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή. Η παρουσία της Αμερικανίδας Πρέσβη στη Θεσσαλονίκη επιβεβαιώνει τη σημασία που αποκτά η ενεργειακή ατζέντα στις σχέσεις Αθήνας και Ουάσιγκτον. Η ελληνοαμερικανική στρατηγική συνεργασία αποκτά όλο και ισχυρότερο ενεργειακό αποτύπωμα – και η Ελλάδα ενισχύει τη θέση της ως κρίσιμος ενεργειακός κόμβος της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Κικίλιας:

“Η φιλία και η στρατηγική συνεργασία Ελλάδας & ΗΠΑ είναι στενή, διαρκής και ουσιαστική”

Η συνάντηση με Γκίλφοϊλ και Χούκερ

«Η φιλία και η στρατηγική συνεργασία Ελλάδας και Ηνωμένων Πολιτειών είναι στενές, διαρκείς και ουσιαστικές».

Τη σταθερή βούληση της Ελλάδας και των ΗΠΑ να συνεχίσουν να εργάζονται από κοινού για την επίτευξη των κοινών τους στόχων, σε μια περίοδο αυξημένων γεωπολιτικών προκλήσεων, επιβεβαίωσε σε δήλωσή του ο υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Βασίλης Κικίλιας, μετά τη συνάντηση που είχε στο υπουργείο με την πρέσβειρα των ΗΠΑ στην Αθήνα, Κίμπερλι Γκίλφοϊλ, και την υφυπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ για Πολιτικές Υποθέσεις, Άλισον Χούκερ.

Σε ανάρτησή του, ο κ. Κικίλιας εστίασε εκτενώς στο υψηλό επίπεδο των διμερών επαφών, σημειώνοντας χαρακτηριστικά πως «η φιλία και η στρατηγική συνεργασία Ελλάδας και Ηνωμένων Πολιτειών είναι στενές, διαρκείς και ουσιαστικές». Παράλληλα, ο υπουργός υπογράμμισε την εξέ-

λιξη των σχέσεων αυτών στον τομέα της ευθύνης του, επισημαίνοντας ότι «στους τομείς της αρμοδιότητάς μου η σχέση έχει αναβαθμιστεί περαιτέρω μετά την περσινή επίσκεψή μου στην Ουάσινγκτον».

Αναφερόμενος στη συνέχεια στο βασικό περιεχόμενο των συνομιλιών, ο κ. Κικίλιας τόνισε πως «η διαρκώς ενισχυόμενη ναυτική συνεργασία, η περιφερειακή ασφάλεια, η προστασία των λιμενικών υποδομών και η διασφάλιση της ελεύθερης και ασφαλούς ναυσιπλοΐας βρέθηκαν στο επίκεντρο της συνάντησής μου με την υφυπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ». Κλείνοντας την ανάρτησή του, ο υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής παρέιχε σαφή δέσμευση για τη μελλοντική πορεία των σχέσεων των δύο κρατών, δηλώνοντας χαρακτηριστικά: «Διαβεβαίωσα ότι θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε από κοινού για την

επίτευξη των κοινών μας στόχων σε μια περίοδο αυξημένων γεωπολιτικών προκλήσεων».

Σε αυτό το πλαίσιο, άλλωστε, ο αρμόδιος υπουργός είχε περιγράψει σε συνέντευξή του και τους κινδύνους που εγκυμονεί το κόστος της πράσινης μετάβασης στη ναυτιλία για τις τιμές βασικών αγαθών και τα ελληνικά νοικοκυριά, υπογραμμίζοντας ότι το συντριπτικό μέρος του παγκόσμιου εμπορίου διακινείται μέσω της θάλασσας και οποιαδήποτε επιβάρυνση στον κλάδο μετακυλιέται άμεσα στην πραγματική οικονομία, ενισχύοντας τον βραχά της ακρίβειας. Παράλληλα, χαρακτήρισε προβληματική την ευρωπαϊκή διαβούλευση, καθώς αγνοούνται οι θέσεις χωρών όπως η Ελλάδα, η Ιταλία, η Κύπρος και η Μάλτα, που αντιπροσωπεύουν τη συντριπτική πλειονότητα του ευρωπαϊκού στόλου.

Παπασταύρου: **ΚΑΘΕΤΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ** Η Ελλάδα γίνεται ενεργειακή πύλη προς τα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη

Στη διεύρυνση του Κάθετου Διαδρόμου προς τα Δυτικά Βαλκάνια και στον ρόλο που αποκτά η Ελλάδα στον νέο ενεργειακό χάρτη της Ευρώπης αναφέρθηκε ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σταύρος Παπασταύρου.

Με αφορμή την υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας για την επέκταση του Κάθετου Διαδρόμου με τη συμμετοχή της Βόρειας Μακεδονίας και της Σερβίας, ο υπουργός χαρακτήρισε την εξέλιξη σημαντική για την ενεργειακή ασφάλεια της ευρύτερης περιοχής.

«Η σημερινή υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας κάνει πράξη τη δέσμευση που αναλάβαμε στις 14 Μαΐου στην Αθήνα, κατά την τετραμερή Υπουργική Συνάντηση Ελλάδας, Σερβίας, Βόρειας Μακεδονίας και Βουλγαρίας, για την περαιτέρω επέκταση του Κάθετου Διαδρόμου. Λίγους μήνες μετά, η Σερβία και η Βόρεια Μακεδονία εντάσσονται στον Κάθετο Διάδρομο και η περιφερειακή συνεργασία μετατρέπεται σε συγκεκριμένο αποτέλεσμα, και θα ήθελα για αυτό να συγχαρώ τον ΔΕΣΦΑ και τη διευθύνουσα σύμβουλο, Maria Sferruzza, για την ουσιαστική συνδρομή τους», επισήμανε ο κ. Παπασταύρου.

Όπως υπογράμμισε, η επέκταση του δικτύου ενισχύει τη δυνατότητα της Ελλάδας να λειτουργήσει ως βασική πύλη μεταφοράς ενέργειας προς τις βορειότερες αγορές της Ευρώπης.

«Η σημερινή επέκταση αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό βήμα για την ενεργειακή ασφάλεια της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης και ενισχύει τον στρατηγικό ρόλο της Ελλάδας στον νέο ενεργειακό χάρτη της ηπείρου μας. Η πατρίδα μας, από χώρα στο νοτιοανατολικό άκρο της Ευρώπης, αναδεικνύεται σε ασφαλή πύλη εισόδου και μεταφοράς ενέργειας προς τον Βορρά. Με την Ελλάδα και τις στρατηγικές ενεργειακές υποδομές της στο επίκεντρο, ο Κάθετος Διάδρομος ενώνει πλέον ακόμη περισσότερες χώρες, διαφοροποιεί τις πηγές και τις οδεύσεις εφοδιασμού και ενισχύει τη σταθερότητα και την ανθεκτικότητα του ενεργειακού εφοδιασμού σε ολόκληρη την περιοχή. Δεν συνδέουμε μόνο ενεργειακές υποδομές, αλλά συνδέουμε τις χώρες μας γύρω από έναν κοινό στρατηγικό στόχο: μια πιο ασφαλή, πιο διασυνδεδεμένη και ενεργειακά ανεξάρτητη Ευρώπη», πρόσθεσε ο υπουργός.

Η διεύρυνση του Κάθετου Διαδρόμου σηματοδοτεί, σύμφωνα με την τοποθέτηση του κ. Παπασταύρου, την περαιτέρω ενίσχυση των ενεργειακών διασυνδέσεων στην περιοχή, με την Ελλάδα να βρίσκεται στο επίκεντρο των υποδομών που μπορούν να μεταφέρουν ενέργεια προς τα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη.

από το Σωτήρη Σκουλούδη

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

«Η ενεργειακή κρίση μπορεί επιτέλους να ρίξει το καθεστώς»

Αποκαλυπτική συνέντευξη μέλους της ιρανικής αντίστασης

ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΤΗΣ ΒΕΝΖΙΝΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ενεργειακή αστάθεια στο Ιράν, μια χώρα με κομβικό ρόλο στις παγκόσμιες αγορές πετρελαίου και φυσικού αερίου, δεν αφορά μόνο την καθημερινότητα των Ιρανών πολιτών. Κάθε νέα ένταση στη Μέση Ανατολή, κάθε πρόβλημα στην παραγωγή ή τη διάθεση καυσίμων και κάθε αναταραχή γύρω από τις ενεργειακές υποδομές μπορεί να επηρεάσει τις διεθνείς τιμές του πετρελαίου και, τελικά, το κόστος μετακίνησης για νοικοκυριά και επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο.

Η Ελλάδα, ως χώρα που εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εισαγόμενα καύσιμα, είναι ιδιαίτερα ευάλωτη στις διεθνείς διακυμάνσεις. Η άνοδος της τιμής της βενζίνης στα ελληνικά πρατήρια δεν καθορίζεται μόνο από την εγχώρια φορολογία και τα περιθώρια της αγοράς, αλλά και από τις γεωπολιτικές εξελίξεις, την πορεία του αργού πετρελαίου και την αβεβαιότητα που προκαλούν κρίσεις στη Μέση Ανατολή. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, η κρίση βενζίνης που καταγράφεται στο Ιράν αποκτά ευρύτερη σημασία. Δεν αποτελεί μόνο ένδειξη των εσωτερικών αδυναμιών της ιρανικής οικονομίας και των πιέσεων που δέχεται η κοινωνία, αλλά υπενθυμίζει πόσο στενά συνδέεται η πολιτική αστάθεια σε μια πετρελαιοπαραγωγό χώρα με την ενεργειακή ασφάλεια και το κόστος ζωής στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Ο Abdi Salimi, μέλος της Ιρανικής Αντίστασης, μιλάει στους Attica Times και αναλύει το πώς η ενεργειακή κρίση συνδέεται, κατά την εκτίμησή του, με τη δομή εξουσίας της Ισλαμικής Δημοκρατίας, τις επι-

λογές της εξωτερικής πολιτικής, τον ρόλο των μηχανισμών ασφαλείας και την αδυναμία μετατροπής του φυσικού πλούτου της χώρας σε σταθερή ανάπτυξη και ευημερία για την κοινωνία.

► Γιατί το Ιράν αντιμετωπίζει σήμερα κρίση έλλειψης βενζίνης;

Abdi Salimi: Η κρίση της βενζίνης στο Ιράν δεν αποτελεί απλώς ένα τεχνικό ή οικονομικό πρόβλημα. Είναι μια σαφής ένδειξη μιας βαθύτερης κρίσης στον τρόπο με τον οποίο κυβερνάται η χώρα.

Μια χώρα με μερικά από τα μεγαλύτερα αποθέματα πετρελαίου και φυσικού αερίου στον κόσμο, με διυλιστήρια, εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό και μακρά ιστορία στον πετρελαϊκό τομέα, βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με ελλείψεις βενζίνης, κλείσιμο ορισμένων πρατηρίων και μεγάλες ουρές αυτοκινήτων. Από την Τεχεράνη και άλλες μεγάλες πόλεις της χώρας καταγράφονται αναφορές για πολύωρες ανα-

μονές, ακόμη και για προσωρινό κλείσιμο πρατηρίων λόγω ελλείψεων καυσίμων.

Το βασικό ερώτημα, όμως, δεν είναι μόνο γιατί το Ιράν έχει σήμερα έλλειψη βενζίνης. Είναι γιατί η πολιτική δομή της Ισλαμικής Δημοκρατίας, επί τέσσερις δεκαετίες, δεν κατάφερε να μετατρέψει τους τεράστιους πόρους της χώρας σε μια σταθερή, παραγωγική και ανθεκτική οικονομία.

Η απάντηση δεν μπορεί να αναζητηθεί αποκλειστικά στις κυρώσεις, στον πόλεμο ή στα εξωτερικά εμπόδια. Οι κυρώσεις, αναμφίβολα, έχουν επιδεινώσει την κρίση. Έχουν περιορίσει την πρόσβαση του Ιράν σε κεφάλαια, τεχνολογία, εξοπλισμό, ασφαλιστικές υπηρεσίες, τραπεζικό σύστημα και διεθνές εμπόριο. Παράλληλα, οι οικονομικές πιέσεις και οι περιορισμοί στις μεταφορές και στο εμπόριο καθιστούν δυσκολότερη την εξασφάλιση καυσίμων.

Ωστόσο, οι κυρώσεις δεν αρκούν για να εξηγήσουν το σύνολο της κρίσης, καθώς αποτελούν και οι ίδιες

προϊόν της εξωτερικής πολιτικής της Ισλαμικής Δημοκρατίας. Τέσσερις δεκαετίες αντιπαράθεσης με πολλές χώρες, η πυρηνική διαμάχη, το πυραυλικό πρόγραμμα, η περιφερειακή πολιτική και η υποστήριξη ένοπλων ομάδων που ευθυγραμμίζονται με την Τεχεράνη έχουν καταστήσει το Ιράν μία από τις πιο απομονωμένες οικονομίες στον κόσμο. Το θεμελιώδες ερώτημα είναι γιατί η Ισλαμική Δημοκρατία δεν προχωρά σε ουσιαστικές αλλαγές στις πολιτικές που αποτελούν βασική πηγή εξωτερικής αντιπαράθεσης, ώστε να περιορίσει τις πιέσεις αυτές.

► **Ποια είναι η βασική προτεραιότητα της Ισλαμικής Δημοκρατίας: η επιβίωση του καθεστώτος ή η ανάπτυξη της χώρας;**

Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά της πολιτικής οικονομίας της Ισλαμικής Δημοκρατίας είναι ότι η οικονομία έχει, σε μεγάλο βαθμό, υπαχθεί στις προτεραιότητες της πολιτικής και της ασφάλειας. Μια κυβέρνηση που θεωρεί την επιβίωση της πολιτικής της δομής ως ύψιστη προτεραιότητα είναι φυσικό να οργανώνει τη διαχείριση των πόρων, τις αποφάσεις και την οικονομική πολιτική της με βάση αυτόν τον στόχο.

Το πρόβλημα δεν είναι κατ' ανάγκη ότι η κυβέρνηση δεν γνωρίζει πως τα διυλιστήρια χρειάζονται εκσυγχρονισμό, ότι το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας απαιτεί επενδύσεις, ότι οι υδάτινοι πόροι χρειάζονται αποτελεσματικότερη διαχείριση ή ότι οι βιομηχανίες έχουν ανάγκη από τεχνολογία και κεφάλαια. Το πρόβλημα είναι βαθύτερο.

Σε ένα σύστημα όπου η πολιτική επιβίωση αποτελεί την ύψιστη προτεραιότητα, η παραγωγική και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη δεν βρίσκεται κατ' ανάγκη στην κορυφή της λίστας κατά την κατανομή των διαθέσιμων πόρων. Οι πόροι της χώρας κατανέμονται μεταξύ τρεχουσών δαπανών, μηχανισμών ασφαλείας και στρατιωτικών θεσμών, οικονομικών δικτύων που συνδέονται με την εξουσία, περιφερειακών πολιτικών και πλήθους παράλληλων θεσμών.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ο ρόλος των Φρουρών της Ισλαμικής Επανάστασης. Τις τελευταίες δεκαετίες έχουν μετατραπεί από στρατιωτική δύναμη σε ισχυρό πολιτικό, ασφαλιστικό και οικονομικό παράγοντα, με παρουσία σε τομείς όπως το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο, η ενέργεια, οι κατασκευές, οι τηλεπικοινωνίες, οι μεταφορές και τα μεγάλα κρατικά έργα.

Το πρόβλημα, ωστόσο, δεν περιορίζεται στην οικονομική τους δραστηριότητα. Γίνεται πολύ σοβαρότερο όταν η στρατιωτική, η ασφαλιστική, η πολιτική και η οικονομική ισχύς συνδέονται σε ένα ενιαίο δίκτυο. Σε μια τέτοια συνθήκη, η πολιτική ισχύς μετατρέπεται σε οικονομική πρόσβαση και η οικονομική πρόσβαση ενισχύει περαιτέρω την πολιτική ισχύ. Το αποτέλεσμα είναι μια οικονομία στην οποία η διαφάνεια, ο ανταγωνισμός, η λογοδοσία και η αποτελεσματική κατανομή των πόρων καθίστανται εξαιρετικά δύσκολες.

► **Γιατί δεν έγιναν επαρκείς επενδύσεις στα χρόνια υψηλών πετρελαιοικών εσόδων;**

Το Ιράν έχει γνωρίσει περιόδους κατά τις οποίες τα πετρελαιοϊκά του έσοδα ήταν εξαιρετικά υψηλά. Παρ' όλα αυτά, σημαντικό μέρος των υποδομών της χώρας είναι σήμερα παλαιωμένο, υποχρηματοδοτούμενο και χρειάζεται εκτεταμένες επενδύσεις και ανακατασκευή.

Αν το πρόβλημα ήταν αποκλειστικά οι κυρώσεις, τότε τίθεται ένα απλό ερώτημα: κατά τα χρόνια υψηλών πετρελαιοικών εσόδων, γιατί ο σταθερός εκσυγχρονισμός των διυλιστηρίων, των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, των υποδομών ύδρευσης, των σιδηροδρόμων και της βιομηχανίας δεν μετατράπηκε σε απόλυτη προτεραιότητα;

Η απάντηση βρίσκεται στην πολυεπίπεδη δομή της πολιτικής οικονομίας, όπου οι οικονομικές αποφάσεις δεν λαμβάνονται πάντοτε αποκλειστικά με βάση τη μακροπρόθεσμη οικονομική απόδοση.

Εδώ βρίσκεται και μια κρίσιμη διαφορά ανάμεσα σε ένα αναπτυξιακό κράτος και ένα κράτος ασφαλείας. Το αναπτυξιακό κράτος θέτει το ερώτημα πώς θα αυξήσει, μέσα στις επόμενες δύο δεκαετίες, την παρα-

γωγή, την τεχνολογία, τις επενδύσεις και την ευημερία των πολιτών. Το κράτος ασφαλείας θέτει πρώτα ένα διαφορετικό ερώτημα: πώς θα διατηρήσει τη σταθερότητα και την επιβίωση της πολιτικής δομής. Οι δύο στόχοι δεν είναι υποχρεωτικά ασύμβατοι. Όταν, όμως, η επιβίωση του καθεστώτος μετατρέπεται σε απόλυτη προτεραιότητα, η οικονομική ανάπτυξη μπορεί να θυσιάσει προς όφελος της πολιτικής ασφαλείας.

► **Γιατί η Ισλαμική Δημοκρατία δεν μπορεί να συνεννοηθεί με τον κόσμο;**

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της Ισλαμικής Δημοκρατίας είναι η αδυναμία — και σε ορισμένες περιπτώσεις η έλλειψη πολιτικής βούλησης — για μια μόνιμη επίλυση των αντιθέσεων με τον υπόλοιπο κόσμο.

Το πρόβλημα, ωστόσο, δεν περιορίζεται στην εξωτερική εχθρότητα. Η Ισλαμική Δημοκρατία βρίσκεται αντιμέτωπη και με βαθύτερες αντιθέσεις στο εσωτερικό της χώρας, ακόμη και με ένα μεγάλο μέρος της ιρανικής κοινωνίας.

Οι αναφορές για εντολές προς αξιωματούχους να μιλούν λιγότερο δημόσια για τα προβλήματα της χώρας, σε μια περίοδο εντεινόμενης οικονομικής και ενεργειακής κρίσης, αποτελούν ακόμη μία ένδειξη της ευαισθησίας της κυβέρνησης απέναντι στην ανάδειξη διαφωνιών και κυβερνητικών αδυναμιών.

Επομένως, το πρόβλημα δεν είναι μόνο ότι η Ισλαμική Δημοκρατία δεν μπορεί να συνεννοηθεί με τον κόσμο. Το βαθύτερο ζήτημα είναι ότι ακόμη και εντός της ίδιας της δομής εξουσίας δεν φαίνεται να υπάρχει σταθερή συναίνεση για τον τρόπο αντιμετώπισης των σχέσεων με το εξωτερικό.

Ίσως ο βαθύτερος λόγος να βρίσκεται αλλού: η κυβέρνηση δυσκολεύεται να επιτύχει ακόμη και μια κατάσταση πολιτικής ειρήνης με τη δική της κοινωνία.

► **Είναι ο κύριος εχθρός του καθεστώτος εξωτερικός ή εσωτερικός;**

Κατά τις τελευταίες τέσσερις δεκαετίες, η Ισλαμική Δημοκρατία αποδίδει συστηματικά μεγάλο μέρος των προβλημάτων της στον εξωτερικό εχθρό. Υπάρχει όμως μια ιστορική πραγματικότητα που δεν μπορεί να αγνοηθεί: σημαντικό μέρος της κρίσης νομιμοποίησης και της εσωτερικής δυσaréσκειας είναι αποτέλεσμα των πολιτικών της ίδιας της κυβέρνησης.

Οι διαμαρτυρίες του 2017, του 2019, του 2022 και του 2025, καθεμία με διαφορετικά συνθήματα και διαφορετικό κοινωνικό και πολιτικό υπόβαθρο, έδειξαν ότι η δυσaréσκεια στην ιρανική κοινωνία δεν είναι ένα παροδικό φαινόμενο.

Η κρίση της βενζίνης το 2019 είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα. Η αύξηση της τιμής των καυσίμων μετατράπηκε, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, σε εκτεταμένες διαμαρτυρίες σε ολόκληρη τη χώρα.

Σήμερα, σε μια κοινωνία που δοκιμάζεται από τον πληθωρισμό, τη μείωση της αγοραστικής δύναμης, την κατάρρευση της αξίας του εθνικού νομίσματος, την ανεργία και τη διάβρωση της δημόσιας εμπιστοσύνης, κάθε νέα κρίση σε βασικά αγαθά μπορεί να αποδειχθεί πολύ πιο ευαίσθητη σε σχέση με το παρελθόν.

Ακόμη και αξιωματούχοι ασφαλείας της χώρας προειδοποιούν για τον κίνδυνο. Ο Αχμάντ-Ρεζά Ραντάν, διοικητής της αστυνομίας της Ισλαμικής Δημοκρατίας, στις 24 Αυγούστου προειδοποίησε ότι ο εχθρός επιχειρεί να αξιοποιήσει τα ζητήματα διαβίωσης, τη βενζίνη, την οικονομία και την ανεργία για να προκαλέσει αναταραχή, καλώντας τις αστυνομικές δυνάμεις να βρίσκονται σε ετοιμότητα.

Η δήλωση αυτή είναι σημαντική, διότι δείχνει ότι η ίδια η κυβέρνηση αναγνωρίζει πως μια οικονομική κρίση μπορεί να μετατραπεί σε κρίση ασφαλείας. Η ουρά για βενζίνη δεν είναι, επομένως, απλώς μια ουρά για βενζίνη. Για όσους περιμένουν επί ώρες για λίγα λίτρα καυσίμου, μπορεί να γίνει ακόμη ένα σύμβολο της αίσθησης ότι μια χώρα με τόσο μεγάλο πλούτο αδυνατεί να καλύψει ακόμη και τις στοιχειώδεις ανάγκες των πολιτών της.

► **Μπορεί η κρίση της βενζίνης να εξελιχθεί σε γενικευμένη εξέγερση;**

Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει με βεβαιότητα ότι η κρίση της βενζίνης θα οδηγήσει σε μια εκτεταμένη εξέγερση. Μπορεί, ωστόσο, να ειπωθεί ότι οι συνθήκες για τη μετατροπή μιας οικονομικής κρίσης σε κοινωνική κρίση είναι σήμερα πολύ πιο ευνοϊκές απ' ό,τι σε μια κανονική περίοδο.

Μια κρίση γίνεται επικίνδυνη για την ίδια την ύπαρξη του καθεστώτος όταν διαφορετικές πιέσεις συσσωρεύονται η μία πάνω στην άλλη: βενζίνη, πληθωρισμός, κατάρρευση του εθνικού νομίσματος, ανεργία, νερό, ηλεκτρική ενέργεια, στέγαση και πολιτική δυσπιστία. Τότε, μια μικρή σπίθα μπορεί να εξελιχθεί σε πολύ μεγαλύτερη κοινωνική αναταραχή.

Οι αξιωματούχοι της Ισλαμικής Δημοκρατίας ανησυχούν ακριβώς γι' αυτό. Υπάρχουν αναφορές για αύξηση των οικονομικών διαμαρτυριών, ανησυχία για επανάληψη προηγούμενων κινητοποιήσεων και προετοιμασία των δυνάμεων ασφαλείας για την αντιμετώπιση πιθανών αναταραχών.

Από την άλλη πλευρά, η διεύρυνση των διαφωνιών στην κορυφή της εξουσίας μπορεί να καταστήσει την κατάσταση ακόμη πιο κρίσιμη. Ένα μέρος του κυβερνητικού μηχανισμού φαίνεται να θεωρεί λύση τη μείωση των εντάσεων και τη διάσωση της οικονομίας, ενώ ένα άλλο επιμένει στην υφιστάμενη πολιτική. Η συνύπαρξη αυτών των αντιθέσεων στην κορυφή της εξουσίας, μαζί με την οικονομική και δομική κρίση, μπορεί να επηρεάσει συνολικά τη στρατιωτική και ασφαλιστική δομή του καθεστώτος και να εξελιχθεί σε άμεσο κίνδυνο για το σύστημα.

Του Κυριάκου Κουζούμη

ΟΛΑ ΣΤΗΝ ΠΕΝΑ

Ακλόνητα πρώτη η ΝΔ στη 90ή ΔΕΘ

Η διαχείριση της φθοράς και η μάχη της καθημερινότητας

Η εικόνα της κυβέρνησης στις φθινοπωρινές μετρήσεις

Πώς διαμορφώνονται οι συσχετισμοί δυνάμεων στην αφετηρία της νέας πολιτικής σεζόν

Η πολιτική ζωή της χώρας εισέρχεται στο φθινόπωρο με τους συνήθεις υψηλούς ρυθμούς, με τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης να βρίσκεται στο επίκεντρο του πολιτικού προσωπικού και του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης. Σε αυτό το περιβάλλον, οι τελευταίες δημοσκοπικές καταγραφές προσφέρουν ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον ακτινογράφημα του εκλογικού σώματος: Η Νέα Δημοκρατία διατηρεί μια ξεκάθαρη και φαινομενικά ακατάβλητη υπεροχή στην πρώτη θέση, την ίδια στιγμή που το κοινωνικό κλίμα χαρακτηρίζεται από έντονο προβληματισμό, οικονομική πίεση και μια κατακερματισμένη αντιπολίτευση που δυσκολεύεται να διαμορφώσει μια εναλλακτική πρόταση εξουσίας.

Η αριθμητική της πολιτικής υπεροχής

Σύμφωνα με τις πρόσφατες μετρήσεις κοινής γνώμης που είδαν το φως της δημοσιότητας ενόψει της ΔΕΘ, το κυβερνών κόμμα διατηρεί ασφαλές διψήφιο προβάδισμα από τους πολιτικούς του δώκτες. Στην πρόθεση ψήφου, η παράταξη της πλειοψηφίας κινείται σταθερά πάνω από το όριο του 26%, ενώ στην εκτίμηση εκλογικού αποτελέσματος προσεγγίζει ή και ξεπερνά το 29%-30%. Η διαφορά αυτή αποκτά ακόμα μεγαλύτερη βαρύτητα αν συνυπολογιστεί ο κατακερματισμός στον χώρο της αντιπολίτευσης. Τα κόμματα της ελάσσονος και μείζονος αντιπολίτευσης κινούνται σε χαμηλότερα ποσοστά, δίνοντας μάχη για τη δεύτερη θέση, χωρίς ωστόσο να καταγράφουν τη δυναμική που θα καθιστούσε αμφίρροπη την πρωτιά. Η

εικόνα αυτή επιβεβαιώνει την τακτική υπεροχή του Μεγάρου Μαξίμου, καθώς η απουσία ενός ενιαίου, ισχυρού αντίπαλου πόλου επιτρέπει στην κυβέρνηση να διατηρεί την πρωτοβουλία των κινήσεων, ακόμα και όταν έρχεται αντιμέτωπη με τη φθορά της καθημερινότητας.

Το φόντο της ΔΕΘ - Προσδοκίες και οικονομικές πιέσεις

Η φετινή Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης αποτελεί το κεντρικό βήμα όπου το οικονομικό επιτελείο καλείται να μετατρέψει τη δημοσκοπική αυτή υπεροχή σε ουσιαστικό πολιτικό κεφάλαιο. Ο πρωθυπουργός προσήλθε στη Θεσσαλονίκη έχοντας στις αποσκευές του ένα στοχευμένο πακέτο παρεμβάσεων, το οποίο εστιάζει στην ελάφρυνση των νοι-

κοκυριών, τη στεγαστική κρίση, την ενίσχυση των εισοδημάτων και την αντιμετώπιση του πληθωρισμού. Ωστόσο, το πολιτικό περιβάλλον εντός του οποίου θα πραγματοποιηθούν οι πρωθυπουργικές εξαγγελίες δεν είναι απαλλαγμένο από αγκάθια. Οι ίδιες δημοσκοπήσεις που επιβεβαιώνουν την πρωτιά της Νέας Δημοκρατίας αποτυπώνουν παράλληλα και μια βαθιά κοινωνική κόπωση. Η ακρίβεια παραμένει με διαφορά το πρωταρχικό πρόβλημα για τη συντριπτική πλειονότητα των νοικοκυριών, επισκιάζοντας σε μεγάλο βαθμό τους μακροοικονομικούς δείκτες και τις θετικές επιδόσεις της ανάπτυξης.

Τα ευρήματα κάτω από την επιφάνεια
Αν αναλύσει κανείς τις ποιοτικές παραμέτρους των ερευνών, προκύπτουν σημαντικά συμπεράσματα για τη διάθεση των πολιτών. Το κυρίαρχο συναίσθημα που εκπέμπεται είναι αυτό της πίεσης και της στάσης αναμονής. Η πλειονότητα των αναποφάσιστων και των δυσαρεστημένων ψηφοφόρων -ακόμη και εκείνων που στις προηγούμενες κάλπες είχαν επιλέξει το κυβερνών κόμμα- εμφανίζεται επιφυλακτική.

“
Το κυβερνών κόμμα διατηρεί την πολιτική πρωτοβουλία παρά τις πιέσεις στην οικονομία

Ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων δηλώνει ότι οι εξαγγελίες της ΔΕΘ δύσκολα θα αλλάξουν άμεσα τη στάση του, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι πολίτες ζητούν πλέον απτά αποτελέσματα στην καθημερινότητά τους και όχι απλώς εξαγγελίες μέτρων. Παρά ταύτα, στην πλάστιγγα της σύγκρισης, η απαίτηση για πολιτική σταθερότητα και η έλλειψη πειστικής εναλλακτικής λύσης από την πλευρά των κομμάτων της αντιπολίτευσης λειτουργούν ως ανάχωμα για την κυβέρνηση, συγκρατώντας τις διαρροές και διατηρώντας τη συνεκτικότητα της βάσης της.

Η επόμενη μέρα και το μεγάλο στοίχημα
Η ΔΕΘ σηματοδοτεί την αφετηρία μιας νέας πολιτικής περιόδου, όπου η κυβέρνηση καλείται να αποδείξει ότι διαθέτει τη μεταρρυθμιστική ορμή για να καλύψει την απόσταση ανάμεσα στους αριθμούς των δημοσκοπήσεων και την πραγματικότητα των πολιτών. Η διατήρηση της πρώτης θέσης με ασφαλή διαφορά παρέχει το πολιτικό περιθώριο για πρωτοβουλίες, αλλά παράλληλα αυξάνει και τις απαιτήσεις.

Το ζητούμενο για το αμέσως επόμενο διάστημα δεν είναι μόνο η διατήρηση των ποσοστών, αλλά η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης σε τομείς όπως η αγοραστική δύναμη, η δημόσια υγεία και η λειτουργία των θεσμών. Αν το πακέτο της Θεσσαλονίκης καταφέρει να αγγίξει τον πυρήνα των προβλημάτων της μεσαίας τάξης και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, η Νέα Δημοκρατία θα μπορέσει να εδραιώσει περαιτέρω την πολιτική της ηγεμονία. Σε διαφορετική περίπτωση, η γκρίζα ζώνη των αναποφάσιστων θα παραμείνει μια ανοιχτή πληγή, έτοιμη να επηρεάσει τις μελλοντικές πολιτικές εξελίξεις.

Παπαθανάσης

Νέο χρηματοδοτικό σχέδιο 23 δισ. ευρώ για την ελληνική οικονομία μετά το Ταμείο Ανάκαμψης

Το σχέδιο για την επόμενη ημέρα της ελληνικής οικονομίας, μετά την ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης, παρουσίασε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης, αναδεικνύοντας τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία που θα στηρίξουν τις επενδύσεις, τις μεταρρυθμίσεις και την ανάπτυξη τα επόμενα χρόνια.

Κεντρικό ρόλο σε αυτή τη νέα περίοδο αναμένεται να διαδραματίσει το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026-2030, συνολικού ύψους 23 δισ. ευρώ. Από το ποσό αυτό, 17,1 δισ. ευρώ αφορούν την περίοδο 2026-2030, ενώ άλλα 5,8 δισ. ευρώ συνδέονται με υποχρεώσεις της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Μιλώντας στο 3ο Οικονομικό Συνέδριο της «Ημερησίας» και στο 6th Thessaloniki Metropolitan Summit του Economist, ο κ. Παπαθανάσης τόνισε ότι η ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης δεν σηματοδοτεί το τέλος της χρηματοδοτικής στήριξης της ελληνικής οικονομίας.

Αντίθετα, όπως ανέφερε, διαμορφώνεται ένα διαφορετικό χρηματοδοτικό τοπίο, στο οποίο συνδυάζονται εθνικοί και ευρωπαϊκοί πόροι, ώστε να συνεχιστούν οι επενδύσεις και οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις.

Παράλληλα, σημαντικά ποσά παραμένουν διαθέσιμα από το ΕΣΠΑ 2021-2027, με περίπου 19 δισ. ευρώ να πρέπει ακόμη να απορροφηθούν. Σε αυτά προστίθενται περισσότερα από 8 δισ. ευρώ από νέα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία, μεταξύ των οποίων το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, το Ταμείο Εκσυγχρονισμού και το Ταμείο Απανθρακοποίησης.

Στο επίκεντρο η νέα προγραμματική περίοδος 2034-2028

Το ενδιαφέρον της κυβέρνησης στρέφεται ήδη και στην επόμενη μεγάλη χρηματοδοτική περίοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το 2028 έως το 2034.

Για τη συγκεκριμένη περίοδο, η Ελλάδα διεκδικεί συνολικά 49,5 δισ. ευρώ, ποσό στο οποίο περιλαμβάνονται και οι πόροι της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Η τελική κατανομή των κονδυλίων δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί, ενώ η σχετική διαπραγμάτευση αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2027, στη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο κ. Παπαθανάσης και στην Πολιτική Συνοχής, υπογραμμίζοντας

ότι η προσπάθεια ενίσχυσης της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας δεν θα πρέπει να συνοδεύεται από περιορισμό των κονδυλίων που κατευθύνονται στην Πολιτική Συνοχής και την Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Όπως σημείωσε, η αποτελεσματική λειτουργία της ενιαίας αγοράς συνδέεται με την οικονομική σύγκλιση των κρατών μελών, η οποία με τη σειρά της προϋποθέτει περιφερειακή σύγκλιση και συνέχιση της Πολιτικής Συνοχής.

Τι απάντησε για τις απεντάξεις έργων από το «Ελλάδα 2.0»

Ο αναπληρωτής υπουργός αναφέρθηκε επίσης στην κριτική που έχει ασκηθεί για τις απεντάξεις έργων από το πρόγραμμα «Ελλάδα 2.0».

Όπως εξήγησε, η μεταφορά ορισμένων έργων σε διαφορετικά χρηματοδοτικά εργαλεία δεν συνεπάγεται ούτε την ακύρωσή τους ούτε την απώλεια των ευρωπαϊκών πόρων που συνδέονται με αυτά.

Στο πλαίσιο αυτών των αλλαγών, χρηματοδοτήθηκαν ή εντάχθηκαν σε άλλα προγράμματα

παρεμβάσεις που αφορούν την υγεία, την εκπαίδευση, τις μεταφορές και τη στέγαση.

Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται περισσότερες προληπτικές εξετάσεις μέσω του προγράμματος «Προλαμβάνω», η ενίσχυση του στόλου με περισσότερα ηλεκτρικά λεωφορεία για Αθήνα και Θεσσαλονίκη, η εγκατάσταση περισσότερων διαδραστικών πινάκων στα δημόσια σχολεία, καθώς και έργα ανακαίνισης νοσοκομείων και κέντρων υγείας.

Παράλληλα, συνεχίζονται στεγαστικές παρεμβάσεις, όπως το «Σπίτι μου II», ενώ έχουν προβλεφθεί χρηματοδοτήσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών φυσικών καταστροφών, μεταξύ άλλων και για περιοχές που επλήγησαν από τον Daniel.

Με αυτό το νέο πλέγμα εθνικών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων, η κυβέρνηση επιχειρεί να διασφαλίσει τη συνέχεια των επενδύσεων και μετά την ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης, με το βλέμμα στραμμένο στην επόμενη ευρωπαϊκή προγραμματική περίοδο.

Παπαθανάσης

Η παρακαταθήκη του Ταμείου Ανάκαμψης και το στοίχημα της επόμενης ημέρας

Τον τρόπο με τον οποίο το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας επηρέασε την ελληνική οικονομία, αλλά και τις προκλήσεις που ανοίγονται για τη χώρα στο επόμενο χρηματοδοτικό στάδιο, ανέδειξε από τη Θεσσαλονίκη ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης.

Μιλώντας σε οικονομικές διοργανώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της ΔΕΘ, ο κ. Παπαθανάσης αναφέρθηκε στην πορεία αξιοποίησης των ευρωπαϊκών πόρων και στα αποτελέσματα που, σύμφωνα με το υπουργείο, έχουν προκύψει από την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων του Ταμείου Ανάκαμψης. Όπως σημείωσε, η Ελλάδα κατάφερε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και τα αυστηρά χρονοδιαγράμματα του ευρωπαϊκού προγράμματος, μετατρέποντας τις σχετικές προθεσμίες σε συγκεκριμένους και μετρήσιμους στόχους. Παράλληλα, η εμπειρία που αποκτήθηκε στη διαχείριση των ευρωπαϊκών κονδυλίων αποτελεί, σύμφωνα με τον ίδιο, σημαντικό εφόδιο για τη συνέχεια. Ο αναπληρωτής υπουργός απάντησε και στην κριτική που έχει ασκηθεί από την αντιπολίτευση σχετικά με την απώλεια πόρων από το «Ελλάδα 2.0». Όπως υποστήριξε, οι αναθεωρήσεις του προγράμματος δεν οδήγησαν σε απώλεια χρηματοδότησης, αλλά επέτρεψαν την αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων σε τομείς με αυξημένες ανάγκες. Στο πλαίσιο αυτό, πόροι κατευθύνθηκαν σε παρεμβάσεις στην υγεία και την παιδεία, στην ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, στη στεγαστική πολιτική, αλλά και στην αντιμετώπιση των συνεπειών φυσικών καταστροφών.

Η μάχη για τους ευρωπαϊκούς πόρους
Σε ό,τι αφορά την επόμενη ημέρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο κ. Παπαθανάσης έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στη διατήρηση των χρηματοδοτήσεων για την Πολιτική Συνοχής και την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Όπως ανέφερε, η οικονομική και περιφερειακή σύγκλιση των κρατών μελών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την περαιτέρω ενοποίηση της Ευρώπης, γεγονός που καθιστά κρίσιμη τη διατήρηση των συγκεκριμένων ευρωπαϊκών πολιτικών και των αντίστοιχων πόρων. Παράλληλα, παρουσίασε τα χρηματοδοτικά εργαλεία που θα βρίσκονται στη διάθεση της χώρας τα επόμενα χρόνια. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, ύψους 23 δισ. ευρώ, καθώς και το νέο ΕΣΠΑ. Ιδιαίτερη σημασία αποκτούν πλέον οι διαπραγματεύσεις για την επόμενη προγραμματική περίοδο, καθώς από την έκβασή τους θα εξαρτηθεί σε σημαντικό βαθμό το ύψος των ευρωπαϊκών πόρων που θα είναι διαθέσιμοι για την Ελλάδα τα επόμενα χρόνια.

Η διαδικασία αναμένεται να συμπέσει με την Ελληνική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2027, προσδίδοντας πρόσθετη σημασία στον ρόλο που θα έχει η χώρα στις σχετικές διαπραγματεύσεις.

ΕΛΛΑΔΑ-ΗΠΑ: Η ΕΛΕΥΣΙΝΑ ΣΤΟ ΝΕΟ ΝΑΥΠΗΓΙΚΟ ΤΟΠΙΟ

Τα Ναυπηγεία Ελευσίνας του Ομίλου ONEX Shipyards _ Technologies επισκέφθηκε η υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, αρμόδια για Πολιτικές Υποθέσεις, Allison Hooker, στο πλαίσιο των υψηλού επιπέδου επαφών της στην Ελλάδα.

Την Αμερικανίδα υφυπουργό, η οποία συνοδευόταν από υψηλόβαθμους αξιωματούχους της αμερικανικής πρεσβείας, υποδέχθηκε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου ONEX, Πάνος Ξενοκώστας.

Στο επίκεντρο το Project Trident

Η επίσκεψη αποκτά ιδιαίτερη σημασία λόγω του Project Trident, της τριμερούς πρωτοβουλίας ναυπηγικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας, ΗΠΑ και Νότιας Κορέας, με τη συμμετοχή της Hanwha Ocean.

Η πρωτοβουλία τοποθετεί τα Ναυπηγεία Ελευσίνας στο επίκεντρο μιας στρατηγικής διασυνοριακής συνεργασίας στους τομείς της άμυνας και της ναυπηγικής βιομηχανίας.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης πραγματοποιήθηκε παρουσίαση του Ομίλου ONEX και συζητήθηκε η δυναμική του ως πλατφόρμας που συνδυάζει τη ναυπηγική, την ενέργεια και τις

πλωτές υποδομές, με δυνατότητα ανάπτυξης λύσεων για την παροχή ενέργειας, την ανθρωπιστική υποστήριξη και τη στρατηγική ετοιμότητα σε διεθνές επίπεδο.

Π. Ξενοκώστας: "Δεν ανασυγκροτούμε απλώς μια βιομηχανία"

Ο Πάνος Ξενοκώστας χαρακτήρισε την επίσκεψη της Allison Hooker "έμπρακτη αναγνώριση του στρατηγικού ρόλου που διαδραματίζει πλέον η ελληνική ναυπηγική βιομηχανία στον άξονα συνεργασίας Ελλάδας και Ηνωμένων Πολιτειών".

"Στα Ναυπηγεία της ONEX, σε Ελευσίνα και Σύρο, δεν ανασυγκροτούμε απλώς μια βιομηχανία. Οικοδομούμε μια σύγχρονη βιομηχανική βάση που συνδέει την Ελλάδα με τους πιο αξιόπιστους συμμάχους της, θωρακίζοντας την άμυνα και την εφοδιαστική ασφάλεια της Δύσης", ανέφερε.

Όπως σημείωσε, ο Όμιλος, μέσω των στρατηγικών συνεργασιών του με διεθνείς οίκους, αναπτύσσει δραστηριότητα στις πλωτές ενεργειακές

λύσεις, από πλωτές μονάδες LNG και FSRUs έως νέας γενιάς ενεργειακές υποδομές που σχεδιάζονται και κατασκευάζονται στην Ελλάδα.

Παράλληλα, όπως ανέφερε ο κ. Ξενοκώστας, η ONEX εξελίσσεται σε διεθνή κόμβο κατασκευής υποβρυχίων και ειδικών πλοίων για τη διεθνή αγορά, αξιοποιώντας τις δυνατότητες των ναυπηγείων σε Ελευσίνα και Σύρο.

Ενίσχυση της συνεργασίας Ελλάδας-ΗΠΑ

Ο Όμιλος ONEX υπογραμμίζει ότι επενδύει στην ανάπτυξη της ελληνικής ναυπηγικής βιομηχανίας και στην ενίσχυση της στρατηγικής συνεργασίας Ελλάδας-ΗΠΑ.

Σύμφωνα με την εταιρεία, η επίσκεψη της Αμερικανίδας υφυπουργού στα Ναυπηγεία Ελευσίνας επιβεβαιώνει τον ρόλο της ONEX ως ενός από τους βασικούς πυλώνες της συγκεκριμένης συνεργασίας.

Παπασταύρου, Κοστέλο και Παπαθανάσης στη ΔΕΘ: Στα 36 δισ. ευρώ η συνολική χρηματοδότηση της Ελλάδας από το Ταμείο Ανάκαμψης

Την πορεία υλοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αλλά και τις προοπτικές για την επόμενη ημέρα, παρουσίασαν από τη Θεσσαλονίκη ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σταύρος Παπασταύρου, ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νίκος Παπαθανάσης, και ο γενικός διευθυντής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ντέκλαν Κοστέλο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν, η Ελλάδα έχει εξασφαλίσει συνολικά περίπου 36 δισ. ευρώ μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο 32% του ΑΕΠ της χώρας.

Μέχρι σήμερα έχουν εισρεύσει στην ελληνική οικονομία περισσότερα από 24 δισ. ευρώ, ενώ περίπου 11,4 δισ. ευρώ παραμένουν προς εκταμίευση.

Ο Ντέκλαν Κοστέλο εμφανίστηκε αισιόδοξος για την ολοκλήρωση της διαδικασίας, εκτιμώντας ότι η Ελλάδα μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της τελικής αξιολόγησης και να απορροφήσει το σύνολο των πόρων που απομένουν.

Το βλέμμα στην επόμενη ημέρα

Ο Σταύρος Παπασταύρου αναφέρθηκε στην περίοδο που ακολουθεί την ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης, εστιάζοντας στα νέα ευ-

ρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία που μπορούν να στηρίξουν τις επόμενες παρεμβάσεις.

Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο και το Ταμείο Απανθρακοποίησης, τα οποία αναμένεται να ενισχύσουν τις διαθέσιμες δυνατότητες χρηματοδότησης.

Όπως ανέφερε ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, οι πόροι που θα έχει στη διάθεσή του το υπουργείο για την επόμενη διετία ή τριετία είναι συνολικά περισσότεροι από τα 5,9 δισ. ευρώ που διαχειρίστηκε μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης.

Η εξέλιξη αυτή δημιουργεί, σύμφωνα με τον κ. Παπασταύρου, περιθώριο για την υλοποίηση νέων δράσεων και μεταρρυθμίσεων στους τομείς της ενέργειας και του περιβάλλοντος.

Παπαθανάσης: Ισχυρή παρακαταθήκη για τη συνέχεια

Ο Νίκος Παπαθανάσης στάθηκε από την πλευ-

ρά του στην εμπειρία που αποκόμισε η Ελλάδα από την εφαρμογή του Ταμείου Ανάκαμψης και στη σημασία της αξιοποίησής της κατά την επόμενη περίοδο.

Ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σημείωσε ότι η ολοκλήρωση του προγράμματος αφήνει «μια πολύ ισχυρή παρακαταθήκη για την επόμενη ημέρα».

Παράλληλα, υπογράμμισε ότι η τήρηση των προθεσμιών του Ταμείου Ανάκαμψης αποτέλεσε εθνικό στόχο, με την Ελλάδα να καλείται πλέον να μεταφέρει την τεχνογνωσία και την εμπειρία που αποκτήθηκαν στα επόμενα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Η συζήτηση στη Θεσσαλονίκη ανέδειξε έτσι όχι μόνο τον απολογισμό των πόρων που έχουν ήδη αξιοποιηθεί, αλλά και το επόμενο μεγάλο στοίχημα για τη χώρα, που είναι η αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτήσεων μετά το τέλος του Ταμείου Ανάκαμψης.

Του Κυριάκου Κουζούμη

ΧΩΡΙΣ ΦΙΛΤΡΟ

Η αρχιτεκτονική της Δημόσιας Υγείας με τον Άδωνι Γεωργιάδη στο τιμόνι **ΟΙ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΤΑ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΟΙΧΤΑ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΑ**

Ο απολογισμός του Υπουργείου Υγείας για τις υποδομές, τις προσλήψεις και τις λίστες αναμονής

Η αναμόρφωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας αποτέλεσε έναν από τους κεντρικούς πυλώνες του προγράμματος με το οποίο η κυβέρνηση προσήλθε στις κάλπες το 2023. Με τον Άδωνι Γεωργιάδη στο τιμόνι της ηγεσίας του Υπουργείου από τον Ιανουάριο του 2024 υλοποιήθηκε ένα εκτεταμένο πλέγμα μεταρρυθμίσεων.

Μετρήσιμα αποτελέσματα σε κενά ετών

Έχοντας διατελέσει ξανά επικεφαλής του ίδιου χαρτοφυλακίου κατά την περίοδο 2013–2014, ο Άδωνις Γεωργιάδης επέστρεψε στο κτήριο της Αριστοτέλους με ξεκάθαρη στόχευση την ταχεία προώθηση των διαρθρωτικών αλλαγών και τη μέγιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Μαζί με την Αναπληρώτρια Υπουργό Ειρήνη Αγαπηδάκη και τον Υφυπουργό Μάριο Θεμιστο-

κλέους, η πολιτική ηγεσία εστίασε στην επιτάχυνση των διαδικασιών απορρόφησης του Ταμείου Ανάκαμψης, το οποίο αποτελεί τη βασική χρηματοδοτική πηγή για τα έργα κτηριακού και ψηφιακού εκσυγχρονισμού. Παράλληλα, ο υπουργός επέλεξε μια τακτική άμεσης παρουσίας στα νοσοκομεία της χώρας και προσωπικής εμπλοκής στη διαχείριση των κρίσεων. Παρά τις κατά καιρούς πολιτικές αντιπαραθέσεις και τις ενστάσεις εκπροσώπων των εργαζομένων για τους ρυθμούς και την κατεύθυνση ορισμένων μεταρρυθμίσεων, η ηγεσία του υπουργείου πιστώνεται την αποτελεσματική προώθηση θεσμικών τομών -όπως τα απογευματινά χειρουργεία και η αναδιάρθρωση της φαρμακευτικής πολιτικής- που εκκρεμούσαν για χρόνια στον δημόσιο διάλογο.

Στελέχωση και οικονομικά κίνητρα στην περιφέρεια

Στο μέτωπο του ανθρώπινου δυναμικού, το καθάρó ισοζύγιο υγειονομικού προσωπικού εμφανίζει αύξηση της τάξεως του 10% σε σύγκριση με το 2019. Το 2024 εγκρίθηκαν 6.233 προσλήψεις, το 2025 ακολούθησαν περίπου 4.000, ενώ το 2026 ενισχύθηκε με νέες προκηρύξεις για ειδικευμένους ιατρούς. Παρά τα βήματα αυτά, η συνολική δέσμευση για 10.000 επιπλέον νοσηλευτές βρίσκεται ακόμη σε φάση υλοποίησης. Για την αντιμετώπιση των σοβαρών ελλείψεων στις άγονες και νησιωτικές περιοχές, θεσπίστηκαν αυξημένες αμοιβές εφημεριών κατά 20% και αυτοτελής φορολόγηση. Τα μέτρα αυτά οδήγησαν σε ποσοστό κάλυψης έως 82% σε συγκεκριμένες προκηρύξεις αγόνων ζωνών, βελτιώνοντας αισθητά την παρουσία βασικών ειδικοτήτων, αν και το πρόβλημα της στελέχωσης της περιφέρειας δεν έχει εξαλειφθεί πλήρως.

Κτηριακή αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός υποδομών

Το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού των υποδομών αποτελεί ένα από τα πλέον εμφανή πεδία παρεμβάσεων. Η αρχική δέσμευση για ανακαίνιση 80 νοσοκομείων ξεπεράστηκε, καθώς στο πρό-

γραμμα εντάχθηκαν 93 από τα 127 νοσοκομεία της χώρας, με εργοτάξια να λειτουργούν παράλληλα και σε 156 Κέντρα Υγείας.

Παράλληλα, ολοκληρώθηκε η αναμόρφωση 58 Τμημάτων Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ). Στα μεγάλα νοσοκομεία, όπως ο Ευαγγελισμός, οι χρόνοι αναμονής στα επείγοντα μειώθηκαν από τις 8-9 ώρες στις 5-5.5 ώρες, σημειώνοντας υποχώρηση κατά 35%-40%, αν και ο τελικός στόχος για συνολική μείωση 70% παραμένει ανοιχτός. Για τη βελτίωση της διαχείρισης, εισήχθη πιλοτικά το σύστημα της ηλεκτρονικής ιχνηλάτησης ασθενών («ψηφιακό βραχιολάκι»). Σε τροχιά κατασκευής βρίσκονται επίσης τα τρία νέα Νοσοκομεία σε Κομοτηνή, Σπάρτη και το Παιδιατρικό Θεσσαλονίκης μέσω της δωρεάς του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος.

Χειρουργεία, πρόληψη και ψηφιακές υπηρεσίες

Στον τομέα των χειρουργείων, η εφαρμογή των απογευματινών χειρουργείων –με τη συνδρομή πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης– οδήγησε σε μείωση της λίστας αναμονής για τακτικές επεμβάσεις κατά 80% έως 86%, ξεπερνώντας τον αρχικό στόχο του 50%. Στον τομέα της Δημόσιας Υγείας, το πρόγραμμα δωρεάν προληπτικών εξετάσεων «Προλαμβάνω» πραγματοποίησε εκατομμύρια διαγνωστικούς ελέγχους για τον καρκίνο του μαστού, του τραχήλου της μήτρας, του παχέος εντέρου και για καρδιαγγειακούς κινδύνους, ενώ το 2026 αποφασίστηκε η μονιμοποίησή του έως το 2030. Παράλληλα, ενεργοποιήθηκε πρόγραμμα δωρεάν φαρμα-

κευτικής θεραπείας για τη σοβαρή παχυσαρκία. Ψηφιακά, ο Εθνικός Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας τέθηκε σε λειτουργία μέσω της εφαρμογής MyHealth, ενώ το σύστημα του Πρωτοβάθμιου Γιατρού καλύπτει πλέον πάνω από 5,2 εκατομμύρια πολίτες. Επιπλέον, καθιερώθηκε το Ενιαίο Σύστημα Ηλεκτρονικών Ραντεβού και η δυνατότητα αξιολόγησης των υπηρεσιών από τους ίδιους τους ασθενείς.

ΕΚΑΒ, Φάρμακα και Μεταμοσχεύσεις

Στην επείγουσα φροντίδα, το ΕΚΑΒ ενισχύθηκε με 158 μόνιμους διασώστες και εκατοντάδες επικουρικούς, μειώνοντας τους χρόνους ανταπόκρισης στη Θεσσαλονίκη από τα 50 στα 12 λεπτά.

Στο μέτωπο της φαρμακευτικής πολιτικής, εφαρμόστηκε η κατ' οίκον διανομή φαρμάκων υψηλού κόστους για σοβαρά νοσούντες, καθώς και η διάθεσή τους μέσω ιδιωτικών φαρμακείων, αποσυμφορίζοντας τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ. Τέλος, ιστορικό υψηλό κατεγράφη στις μεταμοσχεύσεις, με 258 μεταμοσχευθέντες ασθενείς το 2024.

Η συνολική εικόνα

Το ΕΖΥ βρίσκεται στη μέση μιας εκτεταμένης διαδικασίας αναδιάρθρωσης. Παρά τις καθυστερήσεις σε επιμέρους δεσμεύσεις -όπως η πλήρης επέκταση της τηλεϊατρικής και των κέντρων αποκατάστασης-, τα μετρήσιμα δεδομένα δείχνουν σημαντική μετατοπισμένη πρόοδο στις υποδομές, τις ψηφιακές υπηρεσίες και τη μείωση της ταλαιπωρίας των πολιτών.

Ν. Χαρδαλιάς:

«Το ΑΕΝΑΟΝ γίνεται πράξη. Η πόλη ξανά στη θάλασσα»

Υπογραφή σύμβασης για το μεγαλύτερο παράκτιο πάρκο της Μεσογείου

«Το Μητροπολιτικό Πάρκο στον Φαληρικό Όρμο. Ο νέος πράσινος πολυχώρος αναψυχής, σε 2,5 χρόνια ανοίγει τις πύλες του. Με 741 στρέμματα. 4.032 δέντρα. Εκατοντάδες χιλιάδες νέες φυτεύσεις. Ανοιχτός και προσβάσιμος δημόσιος χώρος, σχεδιασμένος για περίπατο, άθληση και δραστηριότητες αναψυχής», τονίζει ο περιφερειάρχης Αττικής Νίκος Χαρδαλιάς, σε ανάρτησή του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Αφορμή, η υπογραφή της σύμβασης κατασκευής της μεγαλύτερης μεσογειακής αστικής ανάπλασης, παρουσία του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, σε ειδική εκδήλωση της Περιφέρειας στην Πλατεία Νερού.

Σε τροχιά οριστικής υλοποίησης μπήκε τελικά το

Μητροπολιτικό Πάρκο «ΑΕΝΑΟΝ», με τις εργασίες να ξεκινούν αρχή του 2027 και να ολοκληρώνονται το δεύτερο εξάμηνο του 2029. Με συνολικό προϋπολογισμό 370 εκατ. ευρώ και έπειτα από συνεχή αγώνα (από το 2024) για την επίλυση σειράς εμποδίων και γραφειοκρατικών αγκυλώσεων, προκειμένου να αποφευχθεί η απώλεια της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης.

Κυριάκος Μητσοτάκης: «Τα έργα δεν σταματούν – Κυβέρνηση και Περιφέρεια αλλάζουν την εικόνα της Αττικής»

Στη στενή συνεργασία κυβέρνησης και Περιφέρειας Αττικής, αλλά και στην ένταξη του ΑΕΝΑΟΝ στον ευρύτερο αναπτυξιακό σχεδιασμό για τα μεγάλα έργα στη χώρα, εστίασε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, υπογραμμίζο-

ντας ότι με την υπογραφή της σύμβασης κλείνει «μία εκκρεμότητα πολλών δεκαετιών» και αποδίδεται στους πολίτες ένας χώρος που παρέμενε για χρόνια «παγιδευμένος» στην αδράνεια. Ο πρωθυπουργός τόνισε ότι, παρά τις καθυστερήσεις, τις αγκυλώσεις και τα γραφειοκρατικά εμπόδια του παρελθόντος, «η κυβέρνηση και η περιφέρεια μπόρεσαν με πολύ κόπο και με πολλή προσπάθεια» να οδηγήσουν το έργο στη μερινή φάση, εξασφαλίζοντας παράλληλα ευρωπαϊκούς πόρους ύψους 370 εκατ. ευρώ. Στάθηκε μάλιστα ιδιαίτερα στην επιμονή, τον συντονισμό και τη συνεργασία με την Αυτοδιοίκηση, ως βασικές προϋποθέσεις για να ξεπερνώνται οι δυσκολίες και να προχωρούν σύνθετα έργα υποδομής. Ο κ. Μητσοτάκης χαρακτήρισε το ΑΕΝΑΟΝ «αδιάκοπο πνεύμονα προόδου» και «καταλύτη διαρκούς ανάπτυξης» για το παραθαλάσσιο μέτωπο, επισημαίνοντας ότι η παρέμβαση αφορά συνολικά το Λεκανοπέδιο και αποτελεί κρίσιμο βήμα για την αποκατάσταση της σχέσης της πρωτεύουσας με τη θάλασσα, σε συνδυασμό με την επένδυση στο Ελληνικό και τη μεταβίβαση του Tae Kwon Do στην Περιφέρεια. Παράλληλα, ενέταξε το έργο στη γενικότερη κυβερνητική πολιτική για τη συνέχιση των μεγάλων επενδύσεων και έργων υποδομής, υπογραμμίζοντας ότι «τα έργα δεν σταματούν» με την ολοκλήρωση του Ταμείου Ανάκαμψης. Όπως ανέφερε, η επόμενη περίοδος πρέπει να συνδεθεί με «ένα μεγάλο άλμα ανάπτυξης», βασισμένο σε δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και σε σημαντικούς ευρωπαϊκούς πόρους.

Νίκος Χαρδαλιάς: Από την «κόψη» της απένταξης, στην οριστική υλοποίηση

«Σήμερα είναι μια πολύ μεγάλη μέρα για την Αττική μας», τόνισε ο Περιφερειάρχης Αττικής Νίκος Χαρδαλιάς, χαρακτηρίζοντας την υπογραφή της σύμβασης ημέρα δικαίωσης για ένα έργο που επί έξι δεκαετίες έμενε στις προθέσεις και στα χαρτιά. Υπογράμμισε ότι το ΑΕΝΑΟΝ δεν αναβαθμίζει μόνο τον Φαληρικό Όρμο, αλλά δημιουργεί έναν «πράσινο πολλαπλασιαστή» για ολόκληρο το Λεκανοπέδιο, επανασυνδέοντας την πόλη με τη θάλασσα και ενισχύοντας την ποιότητα ζωής, την απασχόληση και την αναπτυξιακή δυναμική. Ο περιφερειάρχης υπενθύμισε ότι η υλοποίηση του έργου αποτέλεσε από την πρώτη ημέρα της θητείας του κεντρική προτεραιότητα, καθώς ήταν ταυτόχρονα εθνική και κυβερνητική επιλογή. Αναφερόμενος στις δυσκολίες που προηγήθηκαν, σημείωσε: «Δεν θα ήταν τίμιο να μη σας πω ότι υπήρξαν στιγμές που αναρωτηθήκαμε αν θα φτάναμε ως εδώ. Στιγμές που το έργο βρέθηκε πραγματικά στην κόψη», επισημαίνοντας ότι η Περιφέρεια προτίμησε να αναλάβει την ευθύνη και να βρει λύσεις αντί να επικαλεστεί εμπόδια και καθυστερήσεις. «Μέσα σε 21-22 μήνες», όπως ανέφερε ο κ. Χαρδαλιάς, «ολοκληρώθηκαν 11 μελέτες και 19 αδειοδοτήσεις», ενώ το έργο πέρασε από όλες τις απαιτούμενες εθνικές και ευρωπαϊκές διαδικασίες. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στην παρέμβαση του Πρωθυπουργού προς την τότε Επίτροπο Ελίζα Φερέιρα, χάρη στην οποία εξασφαλίστηκε ο κρίσιμος πρόσθετος χρόνος ώστε να μη χαθεί η χρηματοδότηση. Παράλληλα, σημείωσε ότι με προσωπικές παρεμβάσεις του Κυριάκου Μητσοτάκη εξασφαλίστηκαν οι εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου για τη μελλοντική συντήρηση και βιωσιμότητα του έργου, ύψους 6 εκατ. ευρώ ετησίως, καθώς και οι αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις. Ολοκληρώνοντας την ομιλία του, ο περιφερειάρχης ανέλαβε προσωπικά την ευθύνη για την παρακολούθηση του έργου και την τήρηση των

χρονοδιαγραμμάτων, με τακτική ενημέρωση των πολιτών για την εξέλιξή του μέσα από την ιστοσελίδα του έργου. «Γιατί μια υπογραφή είναι σημαντική. Αλλά για μένα προσωπικά σημαίνει πάνω απ' όλα και κάτι ακόμα, κάτι πολύ συγκεκριμένο: δίνεις τον λόγο σου! Δεσμεύεσαι!», είπε, καταλήγοντας: «Και σήμερα δίνουμε τον λόγο μας στους πολίτες της Αττικής ότι αυτό το έργο θα προχωρήσει, θα ολοκληρωθεί και θα παραδοθεί όπως πρέπει και όταν πρέπει».

Νίκος Παπαθανάσης: Από σήμερα ανοίγει ξανά η πύλη της πόλης προς το υδάτινο στοιχείο

Ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, μεταξύ άλλων, υπογράμμισε: «Ο Φαληρικός Όρμος υπήρξε ιστορικά η ανοιχτή πύλη της πρωτεύουσας προς το νερό. Για δεκαετίες η πύλη αυτή έμεινε κλειστή, κομμένη από την πόλη με τσιμέντο και εγκατάλειψη. Από σήμερα ανοίγει ξανά, με το νέο Μητροπολιτικό Πάρκο "ΑΕΝΑΟΝ", το ανοιχτό πάρκο της Μεσογείου, σχεδιασμένο με τις αρχές της βιωσιμότητας και της συμπερίληψης. Ένα πάρκο με το 75% της έκτασής του σε φυσική μεσογειακή βλάστηση, με χώρους άθλησης, παιδότοπους, χώρους εκπαίδευσης και πολιτισμού, ανοιχτό σε όλους, χωρίς εισιτήριο και χωρίς αποκλεισμούς. Συνολικά, το έργο χρηματοδοτήθηκε και στις δύο φάσεις του με πάνω από 464 εκατομμύρια ευρώ δημόσιας επένδυσης, με συγχρηματοδότηση 85% από το Ταμείο Συνοχής. Χρειάστηκε επίμονη διεκδίκηση, μεθοδική δουλειά και μεγάλη προσπάθεια, ώστε ένα έργο αυτής της κλίμακας να περάσει από το χαρτί στο εργοτάξιο. Και το κάναμε γιατί έχουμε αποδείξει, με πρώτον τον Κυριάκο Μητσοτάκη, ότι ξέρουμε να διαπραγματευόμαστε και να διαχειριζόμαστε σωστά τους πόρους που μας εμπιστεύεται η Ευρώπη. Άλλωστε μόλις πριν από λίγες ημέρες ολοκληρώσαμε το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αξιοποιώντας το σύνολο των πόρων που μας αναλογούσαν. Θέλω να συγχαρώ και να ευχαριστήσω τον Περιφερειάρχη Αττικής, για τη μεθοδικότητα και την υπομονή με την οποία η Περιφέρεια οδήγησε όλη αυτή τη διαδικασία, μέχρι και τη σημερινή υπογραφή».

Από το ΑΕΝΑΟΝ στο Tae Kwon Do: ένα ενιαίο παράκτιο μέτωπο 741 στρεμμάτων

Σημειώνεται ότι το νέο Μητροπολιτικό Πάρκο «ΑΕΝΑΟΝ» αποτελεί τον πυρήνα ενός ευρύτερου σχεδίου της Περιφέρειας Αττικής για την ολιστική αναγέννηση του Φαληρικού Όρμου και την ουσιαστική επανασύνδεση της πόλης με τη θάλασσα, δημιουργώντας έναν ενιαίο μητροπολιτικό πόλο πρασίνου, πολιτισμού, αναψυχής, αθλητισμού και εξωστρέφειας στο παράκτιο μέτωπο. Με συνολική έκταση 741 στρεμμάτων, το πάρ-

κο θα είναι ένας από τους μεγαλύτερους ανοικτούς δημόσιους χώρους, πλήρως προσβάσιμο σε ανθρώπους με κινητικά προβλήματα και αναπηρία, ενώ εκτιμάται ότι θα υποδέχεται περίπου 3,8 εκατ. επισκέπτες ετησίως. Το 75% της έκτασής του θα καλύπτεται από πράσινο, με περισσότερα από 4.000 δένδρα και πάνω από 210.000 φυτά σε 343 στρέμματα δίπλα στη θάλασσα. Στο υπόλοιπο τμήμα προβλέπονται ήπιες πολιτιστικές και κοινωνικές χρήσεις, γήπεδα, ποδηλατόδρομοι και χώροι άθλησης, δραστηριότητες εκπαιδευτικού και θεματικού χαρακτήρα για παιδιά, καθώς και περιορισμένες εμπορικές χρήσεις. Παράλληλα, θα δημιουργηθούν 5.700 τ.μ. νέων κτηρίων και τρεις χώροι στάθμευσης συνολικής δυναμικότητας 850 θέσεων. Ο σχεδιασμός υιοθετεί τις αρχές του Νέου Ευρωπαϊκού Bauhaus και σύγχρονες προδιαγραφές ενεργειακής εξοικονόμησης, κλιματικής ανθεκτικότητας και αντιπλημμυρικής προστασίας. Στην ίδια στρατηγική εντάσσεται και η αξιοποίηση του Tae Kwon Do, που μαζί με την Πλατεία Νερού περνά σε μια νέα φάση λειτουργίας. Η πρώην ολυμπιακή εγκατάσταση προβλέπεται να μετατραπεί σε σύγχρονο συνεδριακό, εκθεσιακό και πολιτιστικό κέντρο διεθνών προδιαγραφών, ώστε να φιλοξενεί μεγάλες διοργανώσεις και να λειτουργεί συμπληρωματικά προς το Μητροπολιτικό Πάρκο. Με τον τρόπο αυτό, παλιές ολυμπιακές υποδομές και νέοι χώροι πρασίνου εντάσσονται σε ένα ενιαίο σχέδιο, με στόχο έως το 2030 να έχουν διαμορφωθεί σχεδόν 1.000 στρέμματα παραλιακού χώρου πρασίνου και αναψυχής στον Φαληρικό Όρμο.

Διαρκής και ανοικτός ο έλεγχος των πολιτών στην τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων

Στο πλαίσιο της σύμβασης για την κατασκευή του «Αέναν» προβλέπεται και η υιοθέτηση μιας καινοτόμου πρωτοβουλίας, που ενισχύει τη λογοδοσία και τον έλεγχο της κοινωνίας των πολιτών στην εξέλιξη ενός τόσο κομβικού έργου υποδομής. Συγκεκριμένα, μέσα από την ιστοσελίδα www.aenapark.gr, οι πολίτες της Αττικής θα έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν την εξέλιξη των εργασιών και την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων που προβλέπονται στην υπογραφείσα σύμβαση. Για τον σκοπό αυτό, ο ανάδοχος του έργου θα αναρτά στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα φωτογραφίες και βίντεο που θα αποτυπώνουν την πρόοδο των εργασιών, ενώ το σχετικό υλικό θα ανανεώνεται σε τακτική βάση ανά δεκαπενθήμερο. Όπως επεσήμανε σχετικά ο κ. Χαρδαλιάς, «είναι μια πρωτοβουλία που έχουμε αναλάβει, γιατί οι πολίτες επιβάλλεται να γνωρίζουν, να αξιολογούν, να είναι συμμετοχοί. Και για εμάς στην Περιφέρεια Αττικής, αυτό είναι αδιαπραγμάτευτη συνθήκη διαφάνειας και λογοδοσίας».

Τεχνολογική επανάσταση στον Έβρο

Η ασπίδα επιτήρησης με σμήνη drones, anti-drone και μη επανδρωμένα οχήματα

Μια νέα τεχνολογική «ασπίδα» σχεδιάζεται για τον Έβρο, καθώς η Ελλάδα στρέφεται όλο και περισσότερο σε μη επανδρωμένα συστήματα, προηγμένους αισθητήρες και τεχνολογίες αντιμετώπισης drones για την προστασία μιας από τις πλέον κρίσιμες συνοριακές περιοχές της χώρας.

Σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσιεύει το iEidiseis, στο επίκεντρο βρίσκεται το νέο εξοπλιστικό πρόγραμμα του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, με ιδιαίτερη βαρύτητα στην επιτήρηση και προστασία των συνόρων. Η φιλοσοφία του σχεδιασμού δείχνει ότι η φύλαξη του Έβρου περνά πλέον σε μια διαφορετική εποχή, όπου η ανθρώπινη παρουσία θα υποστηρίζεται από drones, συστήματα αναχίτισης μη επανδρωμένων αεροσκαφών και ρομποτικά μέσα εδάφους.

Σμήνη drones πάνω από τα σύνορα

Τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη μπορούν να λειτουργήσουν ως ένα συνεχές «μάτι» πάνω από δύσβατες και απομακρυσμένες περιοχές, παρέχοντας στις αρμόδιες αρχές εικόνα σε πραγματικό χρόνο. Η χρήση πολλών drones παράλληλα αυξάνει σημαντικά την έκταση που μπορεί να βρίσκεται υπό επιτήρηση και επιτρέπει την ταχύτερη αναγνώριση ύποπτων κινήσεων ή περιστατικών στα σύνορα. Παράλληλα, ιδιαίτερη σημασία αποκτούν οι anti-drone δυνατότητες, καθώς τα UAV έχουν μετατραπεί τα τελευταία χρόνια σε βασικό εργαλείο όχι μόνο στρατιωτικών επιχειρήσεων αλλά και συλλογής πληροφοριών και επιτήρησης.

Το ζήτημα αποκτά ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον μετά το πρόσφατο περιστατικό με τουρκικό μη επανδρωμένο αεροσκάφος στο Θρακικό Πέλαγος.

Στις 28 Αυγούστου, UAV που πετούσε σε ύψος περίπου 17.000 ποδών κινήθηκε στην ευρύτερη περιοχή βορειοδυτικά της Σαμοθράκης και περιμετρικά της Αλεξανδρούπολης, ενώ ελληνικά F-16 προχώρησαν στην αναγνώριση και αναχίτισή του.

Ρομπότ και μη επανδρωμένα συστήματα στο έδαφος

Ιδιαίτερο στοιχείο του νέου σχεδιασμού αποτελεί η αξιοποίηση μη επανδρωμένων οχημάτων εδάφους (UGV). Τέτοιες πλατφόρμες μπορούν, ανάλογα με τον εξοπλισμό τους, να πραγματοποιούν αναγνώριση, να μεταφέρουν αισθητήρες και να επιχειρούν σε σημεία όπου η παρουσία προσωπικού είναι δύσκολη ή επικίνδυνη. Η συγκεκριμένη κατεύθυνση δεν αφορά αποκλειστικά την ΕΛ.ΑΣ. Οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις έχουν ήδη αρχίσει να δοκιμάζουν σε μεγάλη κλίμακα drones, anti-drone συστήματα και ρομποτικές πλατφόρμες. Στην άσκηση «Αίσιος Οινός – 25» αξιολογήθηκαν τεχνολογίες που αναπτύχθηκαν σε συνεργασία με το ελληνικό οικοσύστημα αμυντικής καινοτομίας, ενώ παρουσιάστηκε ακόμη και κινητή μονάδα παραγωγής FPV drones.

Ο Έβρος μετατρέπεται σε τεχνολογικό «τείχος»

Όλα αυτά εντάσσονται σε μια ευρύτερη αλλαγή της ελληνικής αντίληψης για την προστασία των ανατολικών συνόρων. Παράλληλα με τα προγράμματα επιτήρησης της ΕΛ.ΑΣ., οι Ένοπλες Δυνά-

μεις αναπτύσσουν την «Ασπίδα του Αχιλλέα», τη νέα πολυεπίπεδη αρχιτεκτονική αεράμυνας και anti-drone προστασίας. Οι σχετικές συμφωνίες με το Ισραήλ υπεγράφησαν στα τέλη Αυγούστου, με συνολικό προϋπολογισμό περίπου 3 δισ. ευρώ και πλήρη ανάπτυξη να προβλέπεται έως τον Ιούλιο του 2029. Συστήματα ηλεκτρονικού πολέμου και αντιμετώπισης drones προβλέπεται να αναπτυχθούν ιδιαίτερα στον Έβρο και στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Την ίδια στιγμή προχωρούν σχέδια για υπογειοποίηση και ενίσχυση στρατιωτικών εγκαταστάσεων στον Έβρο και στο Ανατολικό Αιγαίο, ακριβώς λόγω των διδαγμάτων από την Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή σχετικά με την ευπάθεια σταθερών εγκαταστάσεων απέναντι σε επιθέσεις drones και πυραύλων.

Η εικόνα που διαμορφώνεται είναι επομένως σαφής: ο Έβρος μετατρέπεται σταδιακά σε ένα πολυεπίπεδο τεχνολογικό σύνορο. Drones στον αέρα, αισθητήρες στο έδαφος, anti-drone συστήματα, ρομποτικά οχήματα και σύγχρονες στρατιωτικές δυνατότητες δημιουργούν ένα πυκνότερο πλέγμα επιτήρησης και προστασίας. Σε μια εποχή κατά την οποία η τεχνολογία μεταβάλλει με πρωτοφανή ταχύτητα τόσο τον πόλεμο όσο και τη φύλαξη συνόρων, η Ελλάδα επιχειρεί να μεταφέρει αυτή τη νέα πραγματικότητα σε μία από τις πλέον ευαίσθητες γεωγραφικές περιοχές της χώρας.

ΔΕΘ 2026: ΤΑ «ΘΕΛΩ» ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΙ ΖΗΤΟΥΝ ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ

Η φετινή ΔΕΘ βρίσκει την Αυτοδιοίκηση με μια ατζέντα που δεν γράφτηκε χθες. Πίσω από τις συναντήσεις στη Θεσσαλονίκη βρίσκονται προβλήματα που δήμαρχοι και περιφερειάρχες συναντούν καθημερινά: αυξημένο λειτουργικό κόστος, ελλείψεις προσωπικού, καθυστερήσεις σε έργα, μπλεγμένες αρμοδιότητες και μια συζήτηση που παραμένει ανοιχτή εδώ και χρόνια για το πόσο ουσιαστική είναι τελικά η αποκέντρωση στην Ελλάδα.

Πόροι, προσωπικό, καθαρές αρμοδιότητες, έργα καθημερινότητας και μεγαλύτερη δυνατότητα Δήμων και Περιφερειών να σχεδιάζουν και να υλοποιούν βρίσκονται στην πρώτη γραμμή.

Το ερώτημα είναι πλέον συγκεκριμένο: τι Αυτοδιοίκηση θέλει η χώρα και τι δυνατότητες πρέπει να έχει για να ανταποκριθεί σε όσα της ζητούν καθημερινά οι πολίτες.

ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΑΓΚΑΘΙ

Στην κορυφή των αιτημάτων βρίσκονται οι πόροι. Το κόστος λειτουργίας των Δήμων έχει αυξηθεί αισθητά. Ενέργεια, καύσιμα, μισθοδοσία, καθαριότητα, συντήρηση υποδομών, κοινωνικές υπηρεσίες και πολιτική προστασία πιέζουν τους δημοτικούς προϋπολογισμούς.

Τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί οι χρηματοδοτήσεις και έχουν ανοίξει σημαντικά εργαλεία για έργα. Την ίδια στιγμή, όμως, έχουν αυξηθεί το κόστος και οι υποχρεώσεις που καλούνται να σηκώσουν οι Δήμοι.

Γι' αυτό και το αίτημα δεν περιορίζεται στο «δώστε περισσότερα χρήματα». Αυτό που ζητείται είναι ένα σταθερό οικονομικό πλαίσιο που θα επιτρέψει στους Δήμους να προγραμματίζουν και όχι να αναζητούν κάθε φορά λύσεις για να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες τους.

Υπάρχει και ένα δεύτερο κρίσιμο ζήτημα: κάθε νέα αρμοδιότητα που μεταφέρεται στην Αυτοδιοίκηση πρέπει να συνοδεύεται από τους αντίστοιχους πόρους και το απαραίτητο προσωπικό.

Διαφορετικά, η αποκέντρωση μένει στα χαρτιά.

ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΔΕΝ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΡΓΑ

Το δεύτερο μεγάλο πρόβλημα βρίσκεται μέσα στα ίδια τα δημαρχεία.

Οι ελλείψεις προσωπικού, ιδιαίτερα στις τεχνικές υπηρεσίες, αποτελούν σοβαρό εμπόδιο για πολλούς Δήμους. Μηχανικοί, τεχνικοί και εξειδικευμένο διοικητικό προσωπικό λείπουν από υπηρεσίες που καλούνται ταυτόχρονα να ωριμάσουν μελέτες, να διεκδικήσουν χρηματοδοτήσεις και να τρέξουν έργα. Στους μικρούς, ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους το πρόβλημα είναι ακόμη μεγαλύτερο.

Και εδώ βρίσκεται ένα από τα παράδοξα της σημερινής Αυτοδιοίκησης: μπορεί να υπάρχει διαθέσιμη χρηματοδότηση και ένας Δήμος να μην έχει τους ανθρώπους για να τη μετατρέψει σε έργο.

Για να γίνει ένα κονδύλι δρόμος, σχολείο, πλατεία ή αντιπλημμυρικό έργο χρειάζονται μελέτες, τεχνικά δελτία, διαγωνισμοί και επίβλεψη.

Όταν μια τεχνική υπηρεσία λειτουργεί στα όριά της, η απόσταση από την απόφαση μέχρι το πραγματικό έργο μεγαλώνει. Και την καθυστέρηση τελικά την πληρώνει η τοπική κοινωνία.

ΠΟΙΟΣ ΕΧΕΙ ΤΕΛΙΚΑ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ;

Το τρίτο μεγάλο ζήτημα δεν είναι οικονομικό. Είναι το μπερδεμα των αρμοδιοτήτων.

Σε αρκετές περιπτώσεις Δήμοι, Περιφέρειες, υπουργεία και κρατικές υπηρεσίες μοιράζονται ή

επικαλύπτουν αρμοδιότητες.

Ποιος έχει έναν δρόμο; Ποιος έχει την ευθύνη για ένα ρέμα; Ποιος πρέπει να παρέμβει σε μια υποδομή; Ποιος εγκρίνει, ποιος χρηματοδοτεί και ποιος τελικά εκτελεί;

Για τον πολίτη αυτή η διοικητική διαδρομή έχει ελάχιστη σημασία. Όταν υπάρχει ένα πρόβλημα, θέλει να γνωρίζει ποιος είναι υπεύθυνος και τότε θα δοθεί λύση.

Αυτό ακριβώς ζητά και η Αυτοδιοίκηση: καθαρούς ρόλους. Όποιος έχει την αρμοδιότητα, να έχει και τα μέσα να την ασκήσει. Και όποιος έχει την ευθύνη, να λογοδοτεί για το αποτέλεσμα.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΤΕΣΤ

Στη ΔΕΘ θα ακουστούν μεγάλοι αριθμοί, χρηματοδοτικά προγράμματα και σχέδια ανάπτυξης.

Ο δημότης, όμως, κρίνει διαφορετικά.

Κρίνει από τον δρόμο έξω από το σπίτι του, το σχολείο του παιδιού του, την καθαριότητα, τον φωτισμό, το πεζοδρόμιο, την παιδική χαρά, το πάρκο. Κρίνει επίσης από το πόσο προετοιμασμένη είναι η πόλη του όταν έρθει μια μεγάλη βροχή, μια πυρκαγιά ή ένα ακραίο φαινόμενο.

Αυτά μπορεί να μην έχουν τη λάμψη ενός μεγάλου εθνικού έργου. Είναι όμως αυτά που καθορίζουν την ποιότητα ζωής στις πόλεις και στις γειτονιές.

Γι' αυτό Δήμοι και Περιφέρειες ζητούν συνέχεια στη χρηματοδότηση έργων για σχολικές υποδομές, οδοποιία, αντιπλημμυρική προστασία, πολιτική προστασία και δημόσιους χώρους.

Ταυτόχρονα, γίνεται ολοένα πιο εμφανές ότι δεν μπορούν όλοι οι Δήμοι να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο.

Άλλες ανάγκες έχει ένας μεγάλος αστικός Δήμος, άλλες ένα μικρό νησί, άλλες ένας ορεινός Δήμος και άλλες μια περιοχή που προσπαθεί να ανασυγκροτηθεί μετά από μια φυσική καταστροφή.

Η ίδια συνταγή δεν μπορεί να λειτουργεί παντού.

ΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΖΗΤΟΥΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΡΟΛΟ

Ανάλογη είναι η συζήτηση και στον δεύτερο βαθμό Αυτοδιοίκησης.

Οι Περιφέρειες διαχειρίζονται σημαντικούς ευρωπαϊκούς πόρους και έχουν αποκτήσει ουσιαστικό ρόλο στην περιφερειακή ανάπτυξη. Αυτό που ζητούν είναι μεγαλύτερη συμμετοχή στον σχεδιασμό των πολιτικών που αφορούν τις ίδιες τις περιοχές τους.

Οι ανάγκες της Αττικής, της Θεσσαλίας, της Μακεδονίας, της νησιωτικής Ελλάδας ή μιας παραμεθόριας περιοχής δεν είναι ίδιες.

Και εδώ βρίσκεται ένα από τα μεγάλα ζητήματα της επόμενης ημέρας: πόσο μπορεί η ανάπτυξη να σχεδιάζεται κεντρικά και πόσο χώρο πρέπει να αποκτήσουν οι ίδιες οι Περιφέρειες στη χάραξη των προτεραιοτήτων τους.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η συζήτηση, ωστόσο, δεν μπορεί να είναι μονόπλευρη.

Δεν μπορεί κάθε καθυστέρηση και κάθε αστοχία να χρεώνεται στο κεντρικό κράτος. Δεν λειτουργούν όλοι οι Δήμοι με την ίδια αποτελεσματικότητα.

Υπάρχουν δημοτικές αρχές που αξιοποιούν χρηματοδοτικά εργαλεία, οργανώνουν τις υπηρεσίες τους και παραδίδουν έργα. Υπάρχουν και περιπτώσεις όπου κονδύλια μένουν αναξιοποίητα, έργα καθυστερούν και ευκαιρίες χάνονται.

Γι' αυτό η μεγαλύτερη οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια πρέπει να συνοδεύεται από μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία.

Ο δημότης πρέπει να γνωρίζει τι χρήματα πήρε ο Δήμος του, πού τα διέθεσε, ποια έργα ολοκλήρωσε και ποια έμειναν πίσω.

Περισσότερες δυνατότητες σημαίνουν και μεγαλύτερη ευθύνη για το αποτέλεσμα.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΜΕΡΑΣ

Η εικόνα δεν είναι εικόνα ρήξης ανάμεσα στην κυβέρνηση και την Αυτοδιοίκηση.

Υπάρχει διάλογος, υπάρχουν χρηματοδοτικά εργαλεία και έχουν γίνει βήματα. Υπάρχουν όμως και εκκρεμότητες που χρειάζονται πλέον πιο μόνιμες λύσεις. Η φετινή ΔΕΘ είναι μια ευκαιρία η συζήτηση να ξεφύγει από το συνηθισμένο ερώτημα «πόσα χρήματα θα πάρουν οι Δήμοι».

Το πραγματικό ερώτημα είναι διαφορετικό:

Τι Αυτοδιοίκηση θέλουμε για την επόμενη δεκαετία;

Αν θέλουμε Δήμους με περισσότερες ευθύνες, πρέπει να έχουν τα αντίστοιχα μέσα. Αν θέλουμε Περιφέρειες με ουσιαστικό αναπτυξιακό ρόλο, πρέπει να συμμετέχουν πραγματικά στον σχεδιασμό. Και αν θέλουμε περισσότερη αποκέντρωση, αυτή πρέπει να συνοδεύεται από μεγαλύτερη λογοδοσία.

Δεν είναι μια μάχη κυβέρνησης και δημάρχων.

Είναι μια συζήτηση για το πώς μπορεί το κράτος να λειτουργεί αποτελεσματικότερα και πιο κοντά στον πολίτη.

Και αυτό είναι τελικά το ουσιαστικό αίτημα που μεταφέρει η Αυτοδιοίκηση στη Θεσσαλονίκη: να έχει τα μέσα να κάνει τη δουλειά της και να κρίνεται καθαρά για το αποτέλεσμα.

Χαρδαλιάς: «Δεν διοικώ από το γραφείο» - 352 έργα ύψους 2,587 δισ. ευρώ αλλάζουν την Αττική

Ο Νίκος Χαρδαλιάς παρουσιάζει το σχέδιο της Περιφέρειας Αττικής έως το 2028: 352 έργα και παρεμβάσεις 2,587 δισ. ευρώ, οδική ασφάλεια, επιχειρηματικότητα και νέα μητροπολιτική διακυβέρνηση.

Με ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει 352 έργα και παρεμβάσεις συνολικού ύψους 2,587 δισ. ευρώ, η Περιφέρεια Αττικής επιχειρεί να περάσει από τη διαχείριση της καθημερινότητας σε ένα διαφορετικό μοντέλο μητροπολιτικής ανάπτυξης. Ο Νίκος Χαρδαλιάς, μιλώντας στο Business News Magazine, περιγράφει ένα σχέδιο που απλώνεται από την αντιπλημμυρική προστασία και την οδική ασφάλεια μέχρι την επιχειρηματικότητα, τον τουρισμό, την τεχνητή νοημοσύνη και τη μεγάλη ανάπλαση του Φαληρικού Όρμου.

Η βασική φιλοσοφία του Περιφερειάρχη είναι ότι οι εξαγγελίες από μόνες τους δεν έχουν ιδιαίτερη αξία εάν δεν συνοδεύονται από έργα που φτάνουν μέχρι τον πολίτη. Άλλωστε, παρουσιάζοντας πρόσφατα τα 352 έργα ύψους περίπου 2,6 δισ. ευρώ που δρομολογούνται στην Αττική, είχε δώσει το στίγμα με τη φράση ότι η διοίκηση θα κριθεί τελικά από όσα θα παραδώσει και όχι από όσα θα υποσχεθεί.

Το μεγάλο στοίχημα μέχρι το 2028

Ο στόχος που θέτει ο Νίκος Χαρδαλιάς είναι συγκεκριμένος: μέχρι το τέλος της σημερινής περιφερειακής θητείας, το 2028, να έχει δρομολογηθεί το σύνολο των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η διοίκησή του. Ήδη, σύμφωνα με όσα αναφέρει, περισσότερα από τα μισά έργα έχουν μπει σε τροχιά υλοποίησης. Δεν πρόκειται μόνο για μεγάλα έργα που μπορούν εύκολα να γίνουν

πρωτοσέλιδα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει αντι-πλημμυρικές παρεμβάσεις, οδική ασφάλεια, κοινωνικές υποδομές και αναπλάσεις, δηλαδή έργα που συνδέονται άμεσα με προβλήματα που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι περίπου πέντε εκατομμύρια κάτοικοι του Λεκανοπεδίου.

Η Περιφέρεια έχει ήδη δημοσιοποιήσει την πορεία του σχεδιασμού της, με τον Χαρδαλιά να αναφέρει στον απολογισμό της διοίκησής του ότι έχει δρομολογηθεί το 58,81% των δεσμεύσεων της περιφερειακής αρχής. Το δύσκολο κομμάτι αρχίζει τώρα: τα έργα που σχεδιάστηκαν και δημοπρατήθηκαν να μετατραπούν σε παρεμβάσεις που θα είναι ορατές στις γειτονίες της Αττικής.

Κυκλοφοριακό: 31 έργα οδικής ασφάλειας και 388 κάμερες

Στην κορυφή των προβλημάτων βρίσκεται αναμφίβολα το κυκλοφοριακό. Ο Περιφερειάρχης το χαρακτηρίζει ως «ίσως τη μεγαλύτερη καθημερινή πρόκληση της Αττικής», αποφεύγοντας παράλληλα να καλλιεργήσει την προσδοκία ότι υπάρχει μία εύκολη ή γρήγορη λύση. Σήμερα βρίσκονται στον σχεδιασμό 31 έργα οδικής ασφάλειας, συνολικού προϋπολογισμού 193 εκατ. ευρώ, με το 58% να έχει ήδη μπει σε τροχιά υλοποίησης. Παράλληλα, έχουν εγκατασταθεί 388 κάμερες για τον έλεγχο παραβάσεων ερυθρού σηματοδότη, σε μια προσπάθεια να περιοριστούν συμπεριφορές που αποτελούν καθημερινή απειλή για οδηγούς και πεζούς.

Ο Χαρδαλιάς, ωστόσο, πηγαίνει τη συζήτηση ένα βήμα παραπέρα. Θεωρεί ότι το πραγματικό πρόβλημα είναι η πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων και γι' αυτό επιμένει στην ανάγκη για μητροπολιτική διακυβέρνηση με σαφείς ευθύνες και λογοδοσία. Το επόμενο διάστημα η Περιφέρεια πρόκειται να παρουσιάσει ολοκληρωμένη πρόταση για έναν νέο Οργανισμό Μητροπολιτικού Σχεδιασμού, με ενιαίο συντονισμό για κρίσιμα ζητήματα του Λεκανοπεδίου.

95,5 εκατ. ευρώ για περισσότερες από 1.000 μικρές επιχειρήσεις

Η αναπτυξιακή πλευρά του σχεδίου περνά μέσα

από τη στήριξη των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Μέσω του «Attiki On», 1.044 επενδυτικά σχέδια χρηματοδοτούνται με 95,5 εκατ. ευρώ, με στόχο οι επιχειρήσεις να αποκτήσουν σύγχρονο εξοπλισμό, να γίνουν περισσότερο παραγωγικές και ανταγωνιστικές και να δημιουργήσουν ή να διατηρήσουν θέσεις εργασίας. Η Περιφέρεια επιδιώκει να λειτουργήσει ως καταλύτης και όχι απλώς ως μηχανισμός διανομής χρηματοδοτήσεων. Η λογική του «Attiki On» και της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης των επιχειρήσεων είναι να κατευθυνθούν οι διαθέσιμοι πόροι σε επενδύσεις που μπορούν να αφήσουν μόνιμο παραγωγικό αποτύπωμα.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η αξιοποίηση του ΕΣΠΑ. Για τον Χαρδαλιά, το ζητούμενο δεν είναι να παρουσιάζεται απλώς ένα υψηλό ποσοστό απορρόφησης. Όπως έχει τονίσει και σε προηγούμενη παρέμβασή του, «το ΕΣΠΑ είναι δημόσια περιουσία που επιστρέφει στους πολίτες», επομένως η πραγματική αξιολόγηση πρέπει να γίνεται πάνω στο κοινωνικό και οικονομικό αποτέλεσμα κάθε ευρώ που δαπανάται.

Η Αττική ως προορισμός 365 ημερών

Σημαντικό κομμάτι της στρατηγικής αφορά και τον τουρισμό. Με το brand «The Greater Athens Region», η Περιφέρεια επιχειρεί να ξεφύγει από τη στενή εικόνα της Αθήνας ως προορισμού που περιορίζεται στο ιστορικό κέντρο και στην Ακρόπολη. Η φιλοσοφία είναι διαφορετική: πολιτισμός, γαστρονομία, Αθηναϊκή Ριβιέρα, νησιά, συνέδρια και μεγάλες διοργανώσεις να αποτελέσουν τμήματα ενός ενιαίου προϊόντος, ικανού να προσελκύει επισκέπτες καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Η στρατηγική αυτή έχει ήδη παρουσιαστεί από τον Περιφερειάρχη, ο οποίος έχει ξεκαθαρίσει ότι ο στόχος δεν είναι απλώς περισσότεροι επισκέπτες, αλλά μεγαλύτερη αξία για την Αττική.

Στην ίδια λογική εκσυγχρονισμού μπαίνει και η τεχνητή νοημοσύνη. Η Περιφέρεια εξετάζει τη χρήση της για την αυτοματοποίηση διοικητικών διαδικασιών, την καλύτερη διαχείριση αιτημάτων και την ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, με τον Χαρδαλιά να θέτει ως απαράβατες προϋποθέσεις την κυβερνοασφάλεια και την προστασία

των προσωπικών δεδομένων.

«Αέναον»: Η μεγάλη αλλαγή στο παραλιακό μέτωπο

Από τα 352 έργα, ένα έχει ιδιαίτερη συμβολική και αναπτυξιακή βαρύτητα: το Μητροπολιτικό Πάρκο «Αέναον» στον Φαληρικό Όρμο. Το έργο, όπως εξηγεί ο Περιφερειάρχης, είχε παραληφθεί σε μια εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση, στα όρια της απένταξης από την ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Πλέον η εικόνα έχει αντιστραφεί και η σύμβαση κατασκευής έχει υπογραφεί, παρουσία του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη. Το Lykavitos.gr είχε παρουσιάσει αναλυτικά την υπογραφή της σύμβασης για την κατασκευή του Μητροπολιτικού Πάρκου «Αέναον», μιας παρέμβασης που προβλέπει χιλιάδες νέα δέντρα και θάμνους, χώρους άθλησης, εκπαίδευσης, πολιτισμού και αναψυχής.

Για το μέλλον του πάρκου ο Χαρδαλιάς είναι ξεκάθαρος. Η κατεύθυνση που έχει συμφωνηθεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει τη δημιουργία φορέα διαχείρισης, με επικεφαλής την Περιφέρεια και συμμετοχή των όμορων δήμων, όμως ο χαρακτήρας του χώρου δεν αλλάζει: «Το πάρκο θα παραμείνει δημόσιο, με ελεύθερη πρόσβαση για όλους. Αυτό είναι για εμάς αδιαπραγμάτευτο».

«Δεν επέλεξα ποτέ να διοικώ από το γραφείο»

Πίσω από τα δισεκατομμύρια, τα έργα και τα χρονοδιαγράμματα, ο Νίκος Χαρδαλιάς επιχειρεί να περάσει και ένα προσωπικό μήνυμα για τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται τη διοίκηση. «Σε ολόκληρη τη διαδρομή μου στα κοινά δεν επέλεξα ποτέ να διοικώ από το γραφείο ή από απόσταση. Θέλω να βλέπω ο ίδιος τι συμβαίνει και να μιλάω με τους ανθρώπους, τους δημάρχους και τους πολίτες», αναφέρει χαρακτηριστικά. Αυτή είναι και η πολιτική βάση πάνω στην οποία θέλει να κριθεί η σημερινή περιφερειακή αρχή. Όχι από τον αριθμό των ανακοινώσεων, αλλά από το πόσα από τα 352 έργα θα έχουν προχωρήσει όταν φτάσει το 2028 και, κυρίως, από το αν οι κάτοικοι της Αττικής θα μπορούν να διαπιστώσουν στην καθημερινότητά τους ότι κάτι πράγματι άλλαξε.

Καρυστιανού: «Ο Τσίπρας έχει αντιγράψει οικονομικές μας θέσεις» «Δεχόμαστε πυρά, άρα ενοχλούμε το Μαξίμου»

Την πρόθεση της «Ελπίδας για τη Δημοκρατία» να παρουσιάσει σχεδόν στο σύνολό του το προγραμματικό της πλαίσιο στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης ανακοίνωσε η Μαρία Καρυστιανού.

Μιλώντας στο OPEN και στην εκπομπή «Καθαρές Κουβέντες», ανέφερε ότι, παρά τον αρχικό προβληματισμό για το αν θα δημοσιοποιηθεί το πλήρες πρόγραμμα ή μέρος αυτού, τελικά αποφασίστηκε να παρουσιαστεί σχεδόν στο σύνολό του. «Είμαστε στους τρεις μήνες, αλλά σηκώσαμε ψηλά τα μανίκια και δουλέψαμε πολύ σοβαρά. Είμαστε έτοιμοι», σημείωσε χαρακτηριστικά.

Αιχμές για το πρόγραμμα Τσίπρα

Σχολιάζοντας τις εξαγγελίες του Αλέξη Τσίπρα, η Μαρία Καρυστιανού εξαπέλυσε επίθεση, διερωτώμενη γιατί αντίστοιχα μέτρα δεν εφαρμόστηκαν όταν ο ίδιος βρισκόταν στην κυβέρνηση. «Εγώ θα κάνω μία ερώτηση σαν πολίτης. Γιατί δεν έκανε κάτι από όλα αυτά όταν ήταν κυβέρνηση;», είπε, αναφερόμενη μεταξύ άλλων σε αυξήσεις μισθών, επιδόματα και προσλήψεις προσωπικού. Παράλληλα, υποστήριξε ότι η «Ελπίδα για τη Δημοκρατία» έχει δει στοιχεία των προτάσεών της να υιοθετούνται από άλλους πολιτικούς φορείς. «Το κόμμα του κ. Τσίπρα έχει αντιγράψει και την ιδρυτική μας διακήρυξη, αλλά πήρε και πολλά στοιχεία οικονομικού ενδιαφέροντος, δικές μας οικονομικές λύσεις σε σχέση με τα funds και τους services», ανέφερε.

Η ίδια επέκρινε και την απουσία, όπως είπε, συγκεκριμένης κοστολόγησης από τις εξαγγελίες του κ. Τσίπρα. «Ο καθένας μπορεί να βγει και να πει "παροχές; Τι θέλετε παιδιά, σας τα δώσω όλα". Αυτό είναι το πιο εύκολο. Αλλά δεν πρέπει να υπάρχει και το από πού θα προκύψουν αυτά;», σημείωσε.

«Το δικό μας πρόγραμμα θα είναι κοστολογημένο και ρεαλιστικό»

Αναφερόμενη στο πρόγραμμα της «Ελπίδας για τη Δημοκρατία», η Μαρία Καρυστιανού τόνισε ότι θα είναι κοστολογημένο και, όπως υποστήριξε, υλοποιήσιμο. Ερωτηθείσα εάν το πρόγραμμα θα περάσει από το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, απάντησε ότι δεν έχει ληφθεί ακόμη οριστική απόφαση για τη συγκεκριμένη διαδικασία, επισημαίνοντας ωστόσο ότι το πρόγραμμα είναι μελετημένο και «εφικτό». «Δεν θα ανακοινώσουμε κάτι το οποίο δεν είναι ρεαλιστικό», είπε.

Οι βασικές προτεραιότητες, σύμφωνα με την ίδια, αφορούν την αποκατάσταση του κράτους δικαίου, τη στήριξη των ευάλωτων ομάδων και της μεσαίας τάξης, την αύξηση των εισοδημάτων, την αντιμετώπιση της ακρίβειας και της στεγαστικής κρίσης, καθώς και την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στη φορολογία, υποστηρίζοντας ότι πρέπει να γίνει δικαιότερη και ότι ο ΦΠΑ θα πρέπει να μειωθεί. «Χρήματα μπορούν να βρεθούν. Υπάρχουν χρήματα, απλά δεν δίνονται», υποστήριξε, συνδέοντας τη θέση αυτή με την ανάγκη καλύτερης κατανομής του δημόσιου χρήματος.

«Δεν εμπιστεύομαι τις δημοσκοπήσεις»

Σχετικά με τη δημοσκοπική εικόνα της «Ελπίδας για

τη Δημοκρατία», η Μαρία Καρυστιανού δήλωσε ότι δεν εμπιστεύεται τις δημοσκοπήσεις, επικαλούμενη ως παράδειγμα την εκλογική αναμέτρηση του 2015. «Δεν τις εμπιστεύομαι τις δημοσκοπήσεις. Δεν πιάνουν πάντα αυτό που νιώθει η κοινωνία», είπε. Όπως ανέφερε, μεγαλύτερη σημασία για την ίδια έχει η καθημερινή επαφή με τους πολίτες και η συμμετοχή τους στην προσπάθεια συγκρότησης του νέου πολιτικού φορέα. «Κρατάω την αγάπη του κόσμου και τη συμμετοχή, η οποία πραγματικά καθημερινά είναι πάρα πολύ μεγάλη», ανέφερε.

«Ενοχλούμε το Μαξίμου»

Σε ερώτηση για το εάν η «Ελπίδα για τη Δημοκρατία» εξακολουθεί να δέχεται πιέσεις από το κυβερνητικό στρατόπεδο, η κ. Καρυστιανού απάντησε καταφατικά. «Δεχόμαστε πολλά πυρά. Συνεπώς ενοχλούμε το Μαξίμου. Αυτό είναι καλό για μας», δήλωσε. Παράλληλα, αναφέρθηκε στις αποχωρήσεις στελεχών από τον νέο πολιτικό φορέα, χαρακτηρίζοντάς τες φυσιολογικές στο πλαίσιο της συγκρότησης ενός νέου κόμματος. «Μπορείς να μπει, να δεις και να

βγεις. Δεν μπαίνει κάποιος μέσα να τον εγκλωβίσουμε», είπε χαρακτηριστικά.

Η αναφορά σε απειλές κατά του γιου της

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε η Μαρία Καρυστιανού στην υπόθεση που, όπως έχει καταγγείλει, αφορά απειλές κατά του γιου της. Σύμφωνα με όσα ανέφερε στη συνέντευξη, πριν ακόμη ανακοινώσει επίσημα τη δημιουργία του πολιτικού φορέα, δικαστικός λειτουργός φέρεται να της μετέφερε πληροφορία σχετικά με τις συνέπειες που θα μπορούσε να έχει η κατάθεσή της στη Βουλή περί «εσχάτης προδοσίας» κατά του Κυριάκου Μητσοτάκη. Όπως υποστήριξε, της μεταφέρθηκε ότι η συγκεκριμένη κίνηση «δεν μπορεί να την ξεχάσει η οικογένεια Μητσοτάκη» και ότι η επίσκεψη του γιου της σε ζώνη για εργασία θα μπορούσε να συνδεθεί με «ατυχήματα». Η κ. Καρυστιανού δήλωσε ότι, παρά το γεγονός πως –όπως υποστηρίζει– έχουν εντοπιστεί βίντεο και έχει γίνει ταυτοποίηση μέσω αυτών, δεν έχει υπάρξει μέχρι σήμερα περαιτέρω εξέλιξη.

ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ: Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ–ΙΣΡΑΗΛ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΙΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΕΣ

Η αμυντική συνεργασία Ελλάδας και Ισραήλ αποκτά πλέον διαφορετικό βάθος και στην Άγκυρα το γνωρίζουν καλά. Η συμφωνία για τα προηγμένα ισραηλινά συστήματα που θα αποτελέσουν τη βάση της «Ασπίδας του Αχιλλέα» δεν αντιμετωπίζεται από την Τουρκία ως μία ακόμη ελληνική εξοπλιστική κίνηση. Αντιμετωπίζεται ως αλλαγή των δεδομένων στην περιοχή.

Η Ελλάδα προχωρά στην ενίσχυση της αεράμυνας και της αντιπυραυλικής της προστασίας με προηγμένα αντιαεροπορικά, αντιπυραυλικά και anti-drone συστήματα, καθώς και σύγχρονα ραντάρ ισραηλινής τεχνολογίας. Παράλληλα ανοίγει ο δρόμος για την ανάπτυξη ενός σύγχρονου αμυντικού οικοσυστήματος στην Ελλάδα με ισραηλινή τεχνογνωσία. Η σημασία της συμφωνίας, επομένως, ξεπερνά κατά πολύ μια αγορά οπλικών συστημάτων. Αγγίζει την ίδια την αμυντική αρχιτεκτονική της χώρας και προσθέτει ένα ακόμη ισχυρό στοιχείο στη στρατηγική σχέση Αθήνας–Ιερουσαλήμ.

Αυτό ακριβώς φαίνεται να προκαλεί τον μεγαλύτερο εκνευρισμό στην άλλη πλευρά του Αιγαίου.

Ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν έβαλε προσωπικά στο τραπέζι το ζήτημα της ενίσχυσης της άμυνας των ελληνικών νησιών. Οι αναφορές του στο Καστελόριζο, στις διεθνείς συμφωνίες και στα «διδάγματα της Ιστορίας» δεν αφήνουν πολλά περιθώρια παρερμηνείας. Η Τουρκία επιχειρεί να θέσει όρους στον τρόπο με τον οποίο η Ελλάδα οργανώνει την άμυνα της δικής της επικράτειας. Η απάντηση της Αθήνας ήταν άμεση. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης ξεκαθάρισε ότι η Ελλάδα είναι ειρηνική χώρα και δεν απειλεί κανέναν, δεν πρόκειται όμως να δεχθεί υποδείξεις για το πώς θα ενισχύσει την αμυντική της θωράκιση.

ΤΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΝΗΣΥΧΕΙ ΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ Η τουρκική αντίδραση δεν αφορά μόνο τα νέα ελληνικά οπλικά συστήματα.

Πίσω από αυτή βρίσκεται ο ολοένα εντονότερος ανταγωνισμός Τουρκίας και Ισραήλ για επιρροή στην ευρύτερη περιοχή. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, η στενότερη στρατιωτική και διπλωματική συνεργασία Αθήνας–Ιερουσαλήμ αποκτά για την Άγκυρα πολύ μεγαλύτερη σημασία. Ιδιαίτερη βαρύτητα έχουν τα προηγμένα συστήματα ραντάρ που θα αποκτήσει η Ελλάδα. Στην τουρκική πλευρά εκφράζεται η ανησυχία ότι μέσω αυτής της συνεργασίας το Ισραήλ αποκτά ένα ακόμη στρατηγικό πλεονέκτημα στην περιοχή, αυτή τη φορά προς τα δυτικά σύνορα της Τουρκίας. Για την Αθήνα, βέβαια, το ζήτημα είναι πολύ πιο απλό: η Ελλάδα έχει δικαίωμα και υποχρέωση να διαθέτει τα μέσα που απαιτούνται για την προστασία της επικράτειάς της.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ Εδώ βρίσκεται πλέον η πιο επικίνδυνη πλευρά της τουρκικής πίεσης.

Η Άγκυρα δεν περιορίζεται στις γνωστές διαφωνίες για θαλάσσιες ζώνες και οριοθετήσεις. Επαναφέρει συστηματικά τη θεωρία των «γκρίζων ζωνών», συνδέοντάς την με την απαίτησή της να εξαιρεθούν ελληνικά νησιά από τον αμυντικό σχεδιασμό της χώρας. Η διαφορά είναι ουσιαστική. Όταν αμφισβητείται όχι μόνο ένα κυριαρχικό δικαίωμα αλλά η ίδια η ελληνική κυριαρχία και, ταυτόχρονα, το δικαίωμα άμυνας αυτών των περιχώρων, το ζήτημα περνά σε άλλο επίπεδο. Αυτό περιορίζει αναπόφευκτα και τα περιθώρια ουσιαστικής συνεννόησης μεταξύ Αθήνας και Άγκυρας. Είναι

δύσκολο να οικοδομηθεί κλίμα εμπιστοσύνης όταν η μία πλευρά ζητά από την άλλη να αποδεχθεί περιορισμούς στην άμυνα τμημάτων της ίδιας της επικράτειάς της.

Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΒΑΘΟΣ

Η σχέση Ελλάδας–Ισραήλ δεν γεννήθηκε σήμερα. Ούτε περιορίζεται στην «Ασπίδα του Αχιλλέα». Τα τελευταία χρόνια έχει αποκτήσει σταθερό στρατηγικό χαρακτήρα, με την άμυνα και την ασφάλεια να βρίσκονται στον πυρήνα της. Η νέα συμφωνία, όμως, προσθέτει κάτι περισσότερο. Φέρνει προηγμένη ισραηλινή τεχνολογία στην καρδιά της ελληνικής αεράμυνας και δημιουργεί προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ενός σύγχρονου αμυντικού οικοσυστήματος στην Ελλάδα με ισραηλινή τεχνογνωσία. Η Ελλάδα δεν ενισχύει μόνο το οπλοστάσιό της. Ενισχύει την αποτροπή της και ταυτόχρονα δένει στενότερα μια

από τις σημαντικότερες στρατηγικές σχέσεις της στην Ανατολική Μεσόγειο.

Αυτό είναι που αλλάζει την εικόνα.

Η Αθήνα δεν έχει συμφέρον από μια νέα περίοδο έντασης με την Τουρκία. Η αποκλιμάκωση και ο διάλογος παραμένουν πολύτιμοι, όσο όμως στηρίζονται στον σεβασμό της κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας.

Η ισχυρή άμυνα δεν ακυρώνει τον διάλογο. Του δίνει όρια.

Και η Ελλάδα, σε μια περιοχή όπου οι συσχετισμοί αλλάζουν γρήγορα, έχει κάθε λόγο να επενδύει τόσο στην αποτρεπτική της ισχύ όσο και στις συμμαχίες της. Η «Ασπίδα του Αχιλλέα» είναι ένα εξοπλιστικό πρόγραμμα. Η συμμαχία Ελλάδας–Ισραήλ, όμως, είναι κάτι μεγαλύτερο: ένας παράγοντας που η Άγκυρα είναι πλέον υποχρεωμένη να υπολογίζει.

ΒΑΥΡΑΚΤΑΡ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ Η ΑΘΗΝΑ ΣΚΛΗΡΑΙΝΕΙ ΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ

Καθημερινές πτήσεις τουρκικών UAV σε κρίσιμες περιοχές του Αιγαίου - 98 παραβιάσεις μέσα σε μόλις 16 ημέρες τον Αύγουστο - Ελληνικά F-16 αναχαίτισαν τουρκικό drone κοντά στην Αλεξανδρούπολη - Τα «θαλάσσια πάρκα» και η νέα τακτική της Άγκυρας

Κάτι έχει αλλάξει ξανά πάνω από το Αιγαίο. Ύστερα από μια μακρά περίοδο σχετικής ηρεμίας, η Τουρκία επαναφέρει σταδιακά μια γνώριμη πρακτική πίεσης, αυτή τη φορά όμως με διαφορετικό επιχειρησιακό εργαλείο: τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη.

Τουρκικά UAV, με αιχμή τα Bayraktar, καταγράφουν τις τελευταίες εβδομάδες έντονη δραστηριότητα στο Αιγαίο. Και στην Αθήνα τα περιστατικά δεν εξετάζονται πλέον απομονωμένα. Γιατί οι αριθμοί, η γεωγραφία των πτήσεων και η χρονική συγκυρία συνθέτουν μια εικόνα που απαιτεί αυξημένη επαγρύπνηση.

Μόνο από την 1η έως τη 16η Αυγούστου, τουρκικά UAV, αεροσκάφη ναυτικής συνεργασίας και συλλογής πληροφοριών, αλλά και F-16, πραγματοποίησαν 98 παραβιάσεις του Εθνικού Εναέριου Χώρου και 71 παραβάσεις των κανόνων εναέριας κυκλοφορίας.

Δύο ημέρες αργότερα, στις 18 Αυγούστου, καταγράφηκαν 25 παραβιάσεις μέσα σε μία ημέρα. Οι 17 έγιναν από UAV. Παράλληλα, στο Αιγαίο κινήθηκαν επτά τουρκικά F-16, δύο από τα οποία ήταν οπλισμένα, ενώ κατά τη διάρκεια των αναχαίτισεων σημειώθηκε και εμπλοκή με ελληνικά μαχητικά.

Δεν πρόκειται, λοιπόν, για ένα τυχαίο πέρασμα ενός drone. Πρόκειται για ένα μοτίβο που επιστρέφει.

Η νέα τακτική της Άγκυρας

Η αλλαγή δεν είναι μόνο ποσοτική. Είναι και ποιοτική. Η Τουρκία χρησιμοποιεί πλέον συστηματικά UAV διαφόρων τύπων – Bayraktar, Aksungur και ANKA – αξιοποιώντας ένα σημαντικό επιχειρησιακό πλεονέκτημα: μπορούν να παραμένουν για πολλές ώρες στον αέρα, χωρίς κίνδυνο για πιλότο και με σαφώς χαμηλότερο λειτουργικό κόστος από ένα επανδρωμένο μαχητικό.

Και εδώ εμφανίζεται μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ασυμμετρία. Το λειτουργικό κόστος ενός F-16 που απογειώνεται για αποστολή αναγνώρισης ή αναχαίτισης μπορεί να φτάσει περίπου τις 20.000 ευρώ ανά ώρα πτήσης, συνυπολογίζοντας καύσιμα, συντήρηση, αναλώσιμα και φθορά υλικού. Το αντίστοιχο κόστος ενός Bayraktar μπορεί να είναι ακόμη και δέκα φορές χαμηλότερο.

Με απλά λόγια, η Άγκυρα έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί πίεση με πολύ μικρότερο κόστος και χωρίς να εκθέτει ανθρώπινο δυναμικό.

Για την ελληνική αεράμυνα, όμως, ένα άγνωστο ή παραβατικό ίχνος δεν μπορεί να αγνοηθεί επειδή δεν έχει πιλότο.

Πρέπει να εντοπιστεί, να αναγνωριστεί, να παρακολουθηθεί και, όταν απαιτείται, να αναχαιτιστεί.

Φθηνότερη πίεση για την Άγκυρα, ακριβότερη και διαρκής επιτήρηση για την Αθήνα.

Το περιστατικό που σήκωσε ελληνικά F16-

Στις 28 Αυγούστου η κατάσταση πέρασε από τους αριθμούς στην πραγματική επιχειρησιακή αντίδραση.

Τουρκικό UAV εισήλθε στο FIR Αθηνών και παραβίασε τον Εθνικό Εναέριο Χώρο, κινούμενο στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Σαμοθράκης και Λήμνου.

Η αντίδραση της Πολεμικής Αεροπορίας ήταν άμεση.

Ζεύγος ελληνικών F-16 απογειώθηκε για τον εντοπισμό, την αναγνώριση και την αναχαίτιση του τουρκικού UAV.

Το περιστατικό απέκτησε ακόμη μεγαλύτερη βαρύτητα καθώς το drone κινήθηκε κοντά στον τερματικό αεροδιάδρομο της Αλεξανδρούπολης, την ώρα που επιχειρούσε να απογειωθεί επιβατικό αεροσκάφος.

Για προληπτικούς λόγους, δόθηκαν οδηγίες στην πολιτική

πτήση να ακολουθήσει διαφορετικό αεροδιάδρομο και να διατηρήσει χαμηλότερη πορεία μέχρι να απομακρυνθεί από την περιοχή.

Η συνεργασία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας με την Πολεμική Αεροπορία επέτρεψε την απομάκρυνση του UAV χωρίς να επηρεαστεί η ασφάλεια της επιβατικής πτήσης.

Το μήνυμα, όμως, είχε ήδη δοθεί:

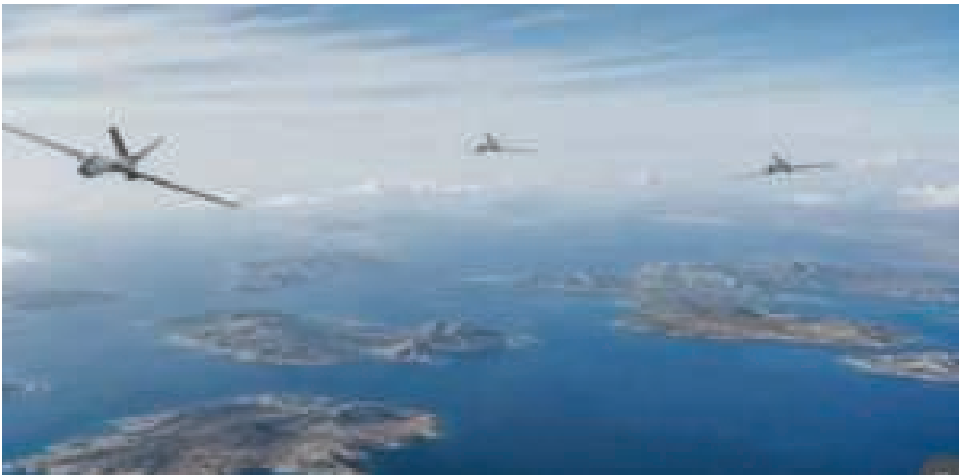
Η δραστηριότητα των τουρκικών drones στο Αιγαίο έχει πλέον πραγματική επιχειρησιακή διάσταση.

Γιατί Λήμνος, Σαμοθράκη και Καστελλόριζο έχουν ιδιαίτερη σημασία

Υπάρχει ένα ακόμη στοιχείο που κάνει την εικόνα σοβαρότερη.

Η αύξηση της τουρκικής δραστηριότητας καταγράφεται την ίδια περίοδο κατά την οποία η Άγκυρα έχει προχωρήσει στην ανακήρυξη δύο λεγόμενων «θαλάσσιων πάρκων», στο Βόρειο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Η τουρκική χαρτογράφηση στο Βόρειο Αιγαίο αφορά περιοχή ιδιαίτερης ελληνικής σημασίας μεταξύ Σαμοθράκης και Λήμνου.

Το δεύτερο πάρκο αναπτύσσεται στην Ανατολική Μεσόγειο, στην ευρύτερη περιοχή μεταξύ Ρόδου και τουρκικών ακτών, επαναφέροντας στο προσκήνιο τις πάγιες τουρκικές θέσεις για την περιοχή του Καστελλορίζου. Εδώ βρίσκεται η ουσία. Η Αθήνα δεν μπορεί να αντιμετωπίζει μια πτήση Bayraktar, έναν τουρκικό χάρτη και την επανεμφάνιση οπλισμένων τουρκικών F-16 ως τρεις εντελώς άσχετες ειδήσεις.

Οφείλει να αξιολογεί τη συνολική συμπεριφορά της Άγκυρας και να εξετάζει εάν επιχειρείται η διαμόρφωση ενός νέου σταθερού επιχειρησιακού μοτίβου σε περιοχές ιδιαίτερου ελληνικού ενδιαφέροντος.

Από τις μηδενικές παραβιάσεις στην επιστροφή της έντασης

Οι αριθμοί των τελευταίων ετών δείχνουν καθαρά τη μεταβολή. Το 2024 δεν είχε καταγραφεί καμία τουρκική παραβίαση του Εθνικού Εναέριου Χώρου. Το 2025 καταγράφηκαν 225. Το 2026, πριν ακόμη ολοκληρωθεί το καλοκαίρι, είχαν ήδη καταγραφεί 433 παραβιάσεις. Η σημερινή κατάσταση απέχει πολύ από τις ακραίες περιόδους της ελληνοτουρκικής έντασης. Το 2022 είχαν καταγραφεί συνολικά 11.258 παραβιάσεις. Το στοιχείο που πρέπει να προβληματίζει, όμως, δεν είναι μόνο ο απόλυτος αριθμός. Είναι η τάση.

Μετά από σχεδόν τρία χρόνια αποκλιμάκωσης, οι παραβιάσεις επέστρεψαν και μαζί τους εμφανίστηκαν ξανά περιστατικά εμπλοκών που είχαν ουσιαστικά εξαφανιστεί από το Αιγαίο. Η Αθήνα απαντά σε δύο επίπεδα. Η ελληνική αντίδραση μέχρι στιγμής αναπτύσσεται παράλληλα στο επιχειρησιακό και στο διπλωματικό πεδίο. Στον αέρα, οι Ένοπλες Δυνάμεις παρακολουθούν τις τουρκικές κινήσεις και ενεργοποιούν τις προβλεπόμενες διαδικασίες αναγνώρισης και αναχαίτισης. Η απογείωση των ελληνικών F-16 στις 28 Αυγούστου αποτελεί το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα. Στη διπλωματία, η Αθήνα μεταφέρει πλέον τη σύγκρουση των χαρτών και στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ελλάδα έχει αποστείλει διάβημα στην Άγκυρα, ενώ οι αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου Εξωτερικών έχουν προχωρήσει σε αναλυτική χαρτογράφηση των ελληνικών και των τουρκικών θαλάσσιων πάρκων. Ο στόχος είναι συγκεκριμένος: οι Ευρωπαίοι εταίροι να έχουν μπροστά τους όχι μόνο την ελληνική επιχειρηματολογία, αλλά και τη γεωγραφική αποτύπωση των τουρκικών κινήσεων, μαζί με την ελληνική νομική τεκμηρίωση.

Η βασική θέση της Αθήνας παραμένει σαφής: μονομερείς τουρκικές ενέργειες δεν μπορούν να δημιουργήσουν τετελεσμένα εις βάρος της ελληνικής κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας.

Τα «ήρεμα νερά» δεν σημαίνουν αδρανής Ελλάδα. Εδώ βρίσκεται η πραγματική πολιτική και στρατηγική εξίσωση. Η Ελλάδα έχει επενδύσει στον διάλογο με την Τουρκία και στην αποφυγή μιας επιστροφής στις ακραίες εντάσεις του παρελθόντος. Η διατήρηση ανοικτών διαύλων επικοινωνίας αποτελεί επιλογή σταθερότητας και όχι ένδειξη αδυναμίας. Αλλά ο διάλογος δεν μπορεί να σημαίνει απουσία αντίδρασης.

Ούτε η αποκλιμάκωση μπορεί να μετατραπεί σε ανοχή απέναντι σε πρακτικές που η Αθήνα θεωρεί ότι αμφισβητούν την κυριαρχία και τα κυριαρχικά της δικαιώματα. Η Άγκυρα διαθέτει πλέον ένα φθηνότερο και ιδιαίτερα αποτελεσματικό εργαλείο για διαρκή παρουσία και πίεση στο Αιγαίο: τα UAV.

Η Ελλάδα, από την άλλη, γνωρίζει ότι κανένα νέο επιχειρησιακό μοτίβο δεν πρέπει να αφεθεί να μετατραπεί σε κανονικότητα.

Αυτή είναι η πραγματική πρόκληση των επόμενων μηνών.

Να παραμείνουν ανοικτοί οι δίαυλοι επικοινωνίας με την Τουρκία, αλλά ταυτόχρονα να είναι απολύτως σαφές ότι η αποκλιμάκωση δεν συνεπάγεται εκπτώσεις στην κυριαρχία και στα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας. Διάλογος, ναι. Αποκλιμάκωση, ναι. Τετελεσμένα στο Αιγαίο, όχι.

Το πραγματικό διακύβευμα της συνάντησης Μητσοτάκη στο Ελ Αλαμείν Επιρροή στην Ανατολική Μεσόγειο και το νέο περιβάλλον με την Τουρκία

Το θέμα έχει ιδιαίτερη συμβολική αλλά και πολιτική βαρύτητα και αποτελεί ακόμη ένα τεστ της «ειδικής σχέσης» Ελλάδας και Αιγύπτου.

Η πραγματική μάχη είναι για την επιρροή. Η επίσκεψη Μητσοτάκη στο Ελ Αλαμείν δεν πραγματοποιείται, επομένως, επειδή Αθήνα και Κάιρο βρίσκονται σε κρίση. Πραγματοποιείται ακριβώς επειδή η Ελλάδα θέλει να προλάβει τη δημιουργία νέων τετελεσμένων σε μια περιοχή όπου η Τουρκία κινείται πλέον πολύ πιο επιθετικά διπλωματικά.

Η Άγκυρα επιχειρεί να επανέλθει σε χώρες με τις οποίες είχε συγκρουστεί, να συνδέσει την οικονομία με την αμυντική βιομηχανία και να μετατρέψει τις διμερείς αποκαταστάσεις σχέσεων σε περιφερειακή επιρροή. Η Αίγυπτος, από την πλευρά της, δεν φαίνεται διατεθειμένη να γίνει μέρος ενός τουρκικού άξονα. Θέλει όμως να αξιοποιήσει όλες τις διαθέσιμες επιλογές.

Και αυτό ακριβώς είναι το νέο περιβάλλον που καλείται να αντιμετωπίσει η Αθήνα. Η Ελλάδα δεν χρειάζεται μια Αίγυπτο εχθρική προς την Τουρκία. Χρειάζεται μια Αίγυπτο στρατηγικά δεμένη με την Αθήνα, προσηλωμένη στο Διεθνές Δίκαιο και αρκετά αυτόνομη ώστε να μην επιτρέψει στην Άγκυρα να καθορίσει μόνη της τους νέους συσχετισμούς στην Ανατολική Μεσόγειο. Αυτό είναι, τελικά, το πραγματικό διακύβευμα της συνάντησης στο Ελ Αλαμείν.

